МАТТАЙ БӘЯН ИТКӘН ЯХШЫ ХӘБӘР

Гайсәнең нәсел шәҗәрәсе

1 1 Ибраһим һәм Давыт токымыннан булган Гайсә Мәсихнең
нәсел шәҗәрәсе.
2 Ибраһим Исхакның, Исхак Ягъкубның, Ягъкуб Яһүднең
һәм аның агай-энеләренең әтисе, 3 Яһүд Тамардан туган Перес
һәм Зерахның әтисе, Перес Хесрунның, Хесрун Рамның, 4 Рам
Амминадабның, Амминадаб Нахшунның, Нахшун Салмунның,
5 Салмун Рәхәбтән туган Богазның, Богаз Руттан туган Обид-
нең, Обид Ишайның, 6 Ишай Давыт патшаның әтисе иде.
Давыт Уриянең хатыныннан туган Сөләйманның, 7 Сөләй-
ман Рихәбәмнең, Рихәбәм Абиянең, Абия Асаның, 8 Аса Еһо-
шафатның, Еһошафат Яһурамның, Яһурам Уззиянең, 9 Уззия
Йотамның, Йотам Әхәзнең, Әхәз Хизәкыйянең, 10 Хизәкыйя
Менашенең, Менаше Амонның, Амон Йошиянең әтисе иде.
11 Исраил халкы көчләп Бабылга күчерелү дәверендә Йошиянең
улы Еһоякин һәм аның агай-энеләре туды.
12 Бабылга көчләп күчерелгәннән соң, Еһоякиннең улы
Шеһалтиел туды. Шеһалтиел Зеруббабелның, 13 Зеруббабел Аби-
һудның, Абиһуд Эльякыймның, Эльякыйм Азурның, 14 Азур
Садыйкның, Садыйк Ахимнең, Ахим Элиудның, 15 Элиуд Элья-
зарның, Эльязар Маттанның, Маттан Ягъкубның, 16 Ягъкуб –
Мәрьямнең ире Йосыфның әтисе иде. Мәрьямнән Мәсих дип
аталган Гайсә туды.
17 Ибраһимнан Давытка кадәр барлыгы ундүрт буын, Да-
выттан алып Бабылга көчләп күчерелгән вакытка кадәр ундүрт
буын һәм Бабылга күчерелеп, Мәсих туганга кадәр ундүрт буын
булды.

Гайсәнең тууы

18 Гайсә Мәсихнең тууы менә болай булган: анасы Мәрьям
Йосыф белән ярәшелгән булган, әмма алар никахлашканчы,
Мәрьямнең Изге Рухтан балага узганы ачыкланган. 19 Ире
Йосыф исә тәкъва кеше буларак, Мәрьямне оятка калдырмас

өчен, ярәшүне яшертен генә өзәргә ниятләгән. [20] Әмма ул
ниятләгәч, төшендә аның янына Раббы фәрештәсе килде
һәм:

– Давыт нәселеннән булган Йосыф! Мәрьямне хатын итеп
алырга курыкма. Ул карынында йөрткән бала Изге Рухтан
уздырылган. [21] Ул ир бала тудырачак. Син Аңа Гайсә* дип исем
кушарсың, чөнки Ул Үзенең халкын гөнаһлардан коткарачак! –
диде.

[22] Болар барысы да Раббының пәйгамбәр аша:

[23] «Менә, гыйффәтле кыз балага узачак һәм ир бала
тудырачак.
Аңа Иммануил дип исем кушарлар», –

дигән сүзләре гамәлгә ашсын өчен булды. «Иммануил» –
«Аллаһы безнең белән» дигәнне аңлата.

[24] Йосыф йокысыннан уянгач, Раббының фәрештәсе нәрсә
кушкан булса, шуны эшләде: ул Мәрьямгә өйләнде. [25] Әмма
Мәрьям Улын тудырганчы Йосыф аңа якынаймады. Балага ул
Гайсә дип исем кушты.

Йолдызчыларның килүе

2 [1] Гайсә, Һируд патша идарә иткән вакытта, Яһүдия җирен-
дәге Бәйтлехем шәһәрендә туды. Көнчыгыштан йолдыз-
чылар Иерусалимга килделәр.

[2] – Яңа туган яһүдләр Патшасы кайда? – дип сорадылар
алар. – Без көнчыгыштан Аның йолдызын күрдек һәм Аңа
табыну өчен сәҗдә кылырга дип килдек.

[3] Һируд патша, бу хакта ишеткәч, хафага төште. Һәм аның
белән бергә бөтен Иерусалим хафаланды. [4] Халыкның барлык
баш руханиларын һәм канунчыларын җыеп, ул алардан Мәсих-
нең кайда туарга тиешлеген сорады.

[5] – Яһүдия җирендәге Бәйтлехем шәһәрендә, – диделәр
алар. – Чөнки пәйгамбәр аркылы Аллаһы болай дип әйткән:

[6] «Һәм син, Яһүд җирендәге – Бәйтлехем!
Яһүд җирендәге мөһим шәһәрләрдән
иң түбәне түгелсең.
Чөнки синнән Юлбашчы чыгачак.
Ул Минем Исраил халкымның Көтүчесе булачак».

[7] Шуннан соң Һируд, йолдызчыларны яшертен рәвештә ча-
кыртып алып, алардан йолдызның төгәл калыккан вакытын
белеште [8] һәм, аларны Бәйтлехемгә җибәреп:

---

* 1:21 *Гайсә* – яһүдчә «Йеһошуа»; бу исемнең мәгънәсе: «Раббы кот-
кара». Сүзлекне карагыз.

– Барыгыз, Бала хакында барын да җентекләп белешегез.
Аны тапкач, миңа хәбәр итегез. Мин дә Аңа сәҗдә кылырга
барыр идем, – диде.
9 Патшаны тыңлаганнан соң, йолдызчылар юлга чыктылар,
һәм алар көнчыгышта күргән йолдыз аларның алларыннан
барды. Бала булган урынга килеп җиткәч, ул шул урын өстендә
туктады. 10 Йолдызны күреп, алар шундый шатландылар, шун-
дый сөенделәр! 11 Йолдызчылар, өйгә кергәч, анасы Мәрьям
белән Баланы күрделәр. Бала каршында сәҗдә кылдылар, анна-
ры, хәзинә сандыкларын ачып, Аңа алтын, ладан һәм мирра
дигән хуш исле майлар бүләк иттеләр. 12 Төшләрендә Һируд
янына кире килмәскә дип кисәтү алгач, башка юл белән үз
илләренә кайтып киттеләр.

Мисырга качу

13 Алар китү белән, Раббы фәрештәсе Йосыфның төшендә
күренеп:
– Баланы анасы белән алып Мисырга кач. Мин сиңа әйт-
кәнгә кадәр шунда кал. Чөнки Һируд, Баланы табып, үтерергә
ниятли, – диде.
14 Ул, торып, анасы белән Баланы алды һәм төнлә белән
Мисырга китте. 15 Һируд үлгәнгә кадәр ул анда калды. Бу исә
Раббының пәйгамбәр аша: «Мисырдан чакырып алдым Мин
Үземнең Улымны», – дигәннәре гамәлгә ашсын өчен булды.

Сабыйларны үтереш

16 Һируд үзенең йолдызчылар тарафыннан алданганын күреп,
бик ярсыды. Ул, Бәйтлехемдә һәм аның тирәсендә яшәүче ике
яшькә кадәр булган, ягъни йолдызчылар аркылы белгән вакыт-
та туган бөтен ир балаларны үтерергә боерып, гаскәриләрен
җибәрде. 17 Иремия пәйгамбәр аша әйтелгәннәр шулай гамәлгә
ашты:
18 «Рама шәһәрендә көчле тавыш,
кычкырып һәм ыңгырашып елау ишетелә.
Бу – балалары өчен Рәхилә елый
Һәм үзенә юатуны теләми,
чөнки алар юк инде».

Мисырдан әйләнеп кайту

19 Һируд үлгәннән соң, Мисырда Йосыфның төшендә
Раббының фәрештәсе күренеп:
20 – Тор, Баланы анасы белән алып, Исраил җиренә әйләнеп
кайт. Чөнки Баланы үтерергә теләүчеләр инде үлделәр, – диде.

21 Йосыф торды да, анасы белән Баланы алып, Исраил җиренә
китте. 22 Әмма Яһүдиядә атасы Һируд урынына Архелай патша
идарә итүен ишетеп, Йосыф анда барырга курыкты. Төшендә
кисәтү алгач, ул Гәлиләя өлкәсенә китте һәм 23 Насара шәһәре-
нә барып урнашты. Раббының пәйгамбәрләр аркылы: «Аны
„Насаралы“ дип атарлар», – дигән сүзләре шулай гамәлгә ашты.

Чумдыручы Яхъяның вәгазьләве

3 1 Ул көннәрдә Яһүдия чүленә Чумдыручы* Яхъя килде.
2 Ул:
– Тәүбә итегез, Күкләр Патшалыгы якынлашты! – дип
игълан итте.
3 Ишагыйя пәйгамбәр:
«Чүлдә кычкыручының тавышы:
„Раббыга юл әзерләгез,
Аңа сукмакларны турайтыгыз“», –
дип Яхъя турында әйткән иде.
4 Яхъя дөя йонынннан булган киемен күн каеш белән буып
йөрде. Ашаган ризыгы саранча һәм кыр балы иде. 5 Аның яны-
на Иерусалим халкы һәм бөтен Яһүдия белән Үрдүн буе түбә-
гендә яшәүчеләр килә иде. 6 Килүчеләр үзләренең гөнаһларын
икърар иттеләр, һәм аларны Яхъя Үрдүн елгасында чумдырды.
7 Суга чумдырылырга дип, күп фарисейләрнең һәм саддукей-
ларның** килүен күреп, ул аларга:
– Сез, елан токымы! Аллаһының якынлашып килүче ачуын-
нан кача алырбыз, дип сезгә кем әйтте? 8 Ихлас күңелдән тәүбә
иткәнегезне күрсәтә торган җимеш китерегез. 9 «Безнең ата-
быз – Ибраһим», – дип күңелегездән әйтәсе булмагыз. Сезгә
әйтәм: Аллаһы менә бу ташлардан Ибраһимга балалар булдыра
ала. 10 Балта агачлар төбендә ята, ул инде әзерләп куелган:
яхшы җимеш бирми торган һәр агачны кисеп утка ташлыйлар.
11 Мин, тәүбә итүегезнең билгесе итеп, сезне суга чумдырам.
Әмма артымнан Килүче миннән кодрәтлерәк. Мин Аның аяк
киемнәрен күтәреп йөреп хезмәт күрсәтергә лаексыз. Ул сезне
Аллаһы Рухына һәм утка чумдырыр. 12 Аның кулында җилгәр-
геч; Ул ашлыкны ындырда җилгәреп, бодаен ашлык бурасына
салыр, ә кибәген сүнмәс утта яндырыр, – дип әйтте.

---

* 3:1 *Суга чумдырылу* – тәүбә итүне һәм үзеңне Аллаһы Тәгаләгә ба-
гышлауны күрсәтә торган йола.

** 3:7 *Фарисейләр* – борынгы яһүдләр арасындагы дини төркем.
Саддукейлар – яһүдләрнең йолаларын тотучы дини төркем. Алар
үледән терелүгә ышанмаганнар.

Гайсәнең суга чумдырылуы

13 Шул вакытта, Үрдүн елгасында Яхъя тарафыннан суга
чумдырылу өчен, Гәлиләядән Гайсә килде. 14 Яхъя исә Аны
туктатырга тырышып:
– Син мине чумдырырга тиеш, ә Син миңа килгәнсең! – диде.
15 – Хәзер шулай булсын. Аллаһы ихтыярын без шуның бе-
лән үтәрбез, – диде аңа Гайсә.
Шуннан соң Яхъя риза булды. 16 Чумдырылу белән үк Гайсә
судан чыкты. Шул вакытта ук күкләр ачылды, һәм Ул Үзенә
Аллаһы Рухының күгәрчен рәвешендә иңүен күрде. 17 Күктән:
– Бу Минем сөекле Улым, Ул Минем куанычым, – дигән та-
выш килде.

Гайсәнең сыналуы

4 1 Шуннан соң, Рух Гайсәне иблистән сынатыр өчен чүлгә
алып китте. 2 Ризык капмыйча кырык көн һәм кырык төн
үткәреп, Гайсә бик нык ачыкты. 3 Сынаучы иблис, Аның
янына килеп:
– Әгәр Син Аллаһы Улы булсаң, бу ташлар икмәк булсын-
нар, дип боер, – диде.
4 Гайсә җавап бирде:
– «Кеше икмәк белән генә түгел, бәлки Аллаһы әйткән һәр
сүз белән яшәр», – дип язылган Изге язмада!
5 Шуннан соң, иблис Аны Иерусалимга – изге шәһәргә алып
килеп, Аллаһы Йорты түбәсенең читенә бастырды 6 һәм әйтте:
– Әгәр Син Аллаһы Улы булсаң, түбәнгә ташлан! Изге язма-
да әйтелгән бит:

«Аллаһы Үзенең фәрештәләренә Синең турыда
кайгыртырга әмер бирер.
Алар Сине күтәреп алырлар,
аякларың ташка бәрелмәс».

7 – Анда: «Раббы Аллаһыңны сынама», – дип тә язылган, –
дип җавап бирде Гайсә.
8 Аннары иблис Аны бик биек тауга алып менеп, дөньядагы
барлык патшалыкларны һәм аларның бөтен шөһрәтләрен күр-
сәтте 9 һәм әйтте:
– Әгәр Син йөзтүбән капланып, миңа табынсаң, боларның
һәммәсен Сиңа бирермен!
10 – Кит, шайтан! – дип җавап бирде Гайсә. – Язылган:
«Раббы Аллаһыңа табын, Аңа гына хезмәт ит».
11 Шуннан соң иблис Аны калдырып китте, һәм Гайсә янына
фәрештәләр килделәр һәм Аңа хезмәт иттеләр.

Гайсәнең хезмәт итә башлавы

12 Яхъяның төрмәгә утыртылуы хакында белгәннән соң,
Гайсә кире Гәлиләягә кайтты. 13 Насараны калдырып китеп, Ул
Гәлиләя диңгезе* янындагы Зебулун һәм Нафтали җирендәге
Кәпәрнаум шәһәренә барып урнашты. 14 Бу исә, Ишагыйя пәй-
гамбәр аша әйтелгәннәр гамәлгә ашсын өчен булды:
15 «Зебулун җире, Нафтали җире!
Диңгезгә алып баручы юл,
Үрдүн аръягындагы Гәлиләя – мәҗүсиләр иле!
16 Караңгылыкта яшәүче халык бөек яктылыкны күрде.
Үлем караңгылыгында яшәүчеләр өчен таң атты».
17 Шул вакыттан алып Гайсә:
– Тәүбә итегез! Күкләр Патшалыгы якынлашты! – дип игъ-
лан итеп йөрде.

Гайсәнең беренче шәкертләре

18 Гәлиләя диңгезе яныннан үтеп барганда, Гайсә ике бертуган-
ның – Петер дип аталган Шимун һәм аның энесе Әндринең –
диңгезгә ятьмә салуларын күрде. Алар балыкчылар иде.
19 – Миңа иярегез! Мин сезне кешеләр тотучы** итәрмен! –
диде аларга Гайсә.
20 Алар шунда ук ятьмәләрен калдырып, Аңа иярделәр. 21 Аннан
киткәч, Гайсә башка ике бертуганны – Зебедәй улы Ягъкубны
һәм аның туганы Яхъяны күреп алды. Алар үзләренең аталары
Зебедәй белән бергә көймәдә ятьмәләрен төзәтәләр иде. Ул
Үзенә иярергә өндәде. 22 Алар шунда ук көймәне һәм аталарын
калдырып, Гайсәгә иярделәр.

Гайсә өйрәтә, савыктыра

23 Гайсә бөтен Гәлиләя җирендә гыйбадәтханәләрдә өйрәтеп,
Патшалык хакында Яхшы хәбәрне игълан итеп, халыкны төрле
авырулардан һәм чирләрдән савыктырып йөрде. 24 Бөтен Сурия
буйлап Аның хакында хәбәр таралды. Аның янына төрле авы-
рулардан һәм интектергеч чирләрдән җәфаланганнарны, җен-
леләрне, өянәк белән авырганнарны һәм паралич сукканнарны
алып килделәр. Гайсә аларны савыктырды. 25 Аның артыннан
Гәлиләядән, Ун каладан, Иерусалимнан, Яһүдиядән һәм Үрдүн
аръягыннан килгән халык төркемнәре йөрде.

---

* 4:13 *Гәлиләя диңгезе* – аны Геннисарет күле дип тә атыйлар.

** 4:19 *Кешеләр тотучы* – Гайсә бу урында кешеләрне Аллаһы юлына алып килүне балык тоту белән чагыштыра.

Таудагы вәгазь

5 [1]Халык төркемнәрен күреп, Гайсә тауга менде. Ул утыргач,
Аның янына шәкертләре килделәр.

Чын бәхет

[2]Гайсә аларны өйрәтә башлады һәм әйтте:
3 – Рухи яктан фәкыйрьләр бәхетле,
чөнки Күкләр Патшалыгы аларныкы.
4 Хәсрәт кичерүчеләр бәхетле,
чөнки Аллаһы аларны юатыр.
5 Юашлар бәхетле,
чөнки Аллаһы аларга җир өстеннән хакимлек итәргә
бирер.
6 Тәкъвалыкка ачыккан һәм сусаган кешеләр бәхетле,
чөнки Аллаһы аларның ул теләген үтәр.
7 Шәфкатьлеләр бәхетле,
чөнки аларга шәфкать күрсәтелер.
8 Саф күңелледәр бәхетле,
чөнки алар Аллаһыны күрерләр.
9 Татулык урнаштыручылар бәхетле,
чөнки Аллаһы аларны Үзенең балалары дип атар.
10 Тәкъва булганнары өчен эзәрлекләнгәннәр бәхетле,
чөнки Күкләр Патшалыгы аларныкы.

[11]Кешеләр сезне Минем аркада хурлаганда, эзәрлекләгәндә
һәм сезгә каршы төрле явызлык эшләгәндә, сез бәхетле.
[12]Шатланыгыз һәм куаныгыз! Күкләрдә сезнең әҗерегез зур
булачак. Чөнки сезгә кадәр яшәгән пәйгамбәрләрне дә шулай
эзәрлекләделәр.

Тоз һәм яктылык

[13]Сез – җир тозы. Әгәр тоз үз тәмен югалтса, аңа ничек тәм
кертерсең? Ул, чыгарып ташланып, кешеләрнең таптавыннан
башка һичнәрсәгә дә яраклы булмас.

[14]Сез – дөнья өчен яктылык. Тау башындагы шәһәр күренми
кала алмас. [15]Шулай ук шәмне яндыргач, аны чүлмәк астына
куймыйлар, бәлки шәмдәлгә утырталар, һәм ул өйдәгеләрнең
барысы өчен дә яктырта. [16]Сезнең яхшы эшләрегезне күреп,
Күктәге Атагызны данласыннар өчен, сезнең яктылыгыгыз да
кешеләр алдында шулай балкысын.

Канун һәм пәйгамбәрләр

[17]Минем хакта, Муса канунын яки пәйгамбәрләр язганнарны
юкка чыгарырга килгән, дип уйламагыз. Мин юкка чыгарырга

дип түгел, бәлки башкарырга дип килдем! [18] Сезгә хак сүз әйтәм:
җир һәм күк юкка чыкканчы, канунның бер генә сызыгы да
юкка чыкмаячак: барысы да тормышка ашырылачак! [19] Шулай
итеп, кем дә кем бу иң кечкенә әмерләрнең дә берәрсен бо-
зып, кешеләрне шуңа өйрәтсә, ул кеше Күкләр Патшалыгында
иң түбән кеше дип аталыр. Ә кем аларны үтәп, башкаларны да
үтәргә өйрәтсә, ул кеше Күкләр Патшалыгында бөек булыр.
[20] Чөнки сезгә әйтәм: тәкъвалыгыгыз фарисейләрнекеннән һәм
канунчыларныкыннан өстен булмаса, Күкләр Патшалыгына
кермәячәксез.

Үтерү һәм ачу тоту турында

[21] Сезнең ата-бабаларыгызга: «Үтермә! Кеше үтерүче Аллаһы
тарафыннан хөкем ителәчәк», – диелгәнне сез ишеттегез. [22] Ә
Мин сезгә әйтәм: туганына ачу тотучы хөкем ителүгә лаек, ту-
ганына: «Яраксыз», – дип әйтүче исә Югары киңәшмә алдында
җавапка тартылуга, ә инде «Ахмак», – дип әйтүче җәһәннәм
утына лаек. [23] Шуңа күрә, әгәр Аллаһыга бүләк алып барганда,
корбан китерү урынында туганыңның сиңа каршы берәр нәр-
сәсе булуы исеңә төшсә, [24] бүләгеңне корбан китерү урыны ал-
дында калдырып торып, башта туганың белән татулаш, аннан
соң гына кире килеп, бүләгеңне бир. [25] Берәү синең белән дәгъ-
валашып, сине хакимгә алып барса, юлда барганда, әле вакыт
бар чакта, дәгъвалы эшне җайга сал. Югыйсә, гаепләүчең сине
хакимгә китерер, хаким зиндан хезмәтчесенә тапшырыр, һәм
сине зинданга ябарлар. [26] Сиңа хак сүз әйтәм: бурычыңның
актык тиенен кадәр биреп бетермичә, аннан чыкмассың.

Зина кылу һәм аерылышу турында

[27] «Зина кылма», – дип ата-бабаларга әйтелгәнне сез ишетте-
гез. [28] Ә Мин сезгә әйтәм: хатын-кызга җенси теләк белән ка-
раучы күңеленнән инде зина кылган була. [29] Әгәр сине уң күзең
гөнаһка төшерсә, аны умырып алып, читкә ташла! Бөтен тәнең
җәһәннәмгә ташлануга караганда, бер әгъзаңны югалтуың
синең өчен яхшырак булыр. [30] Әгәр сине уң кулың гөнаһка тө-
шерсә, аны чабып, читкә ташла! Синең бөтен тәнең җәһәннәм-
гә ташлануга караганда, бер әгъзаңны югалтуың синең өчен
яхшырак булыр.

[31] Ата-бабаларыгызга: «Берәрсе хатынын аерып җибәрә икән,
аңа аерылышу кәгазе бирсен», – дип әйтелгән иде. [32] Ә Мин
сезгә әйтәм: әгәр ир кеше, хатынының зина кылу сәбәбе бул-
мый торып, аның белән аерылышса, ул хатынын зина кылуга
этәрә. Һәм аерылган хатынга өйләнгән кеше дә зина кыла.

Ант итү турында

[33] Ата-бабаларга: «Ялган ант итмә! Раббы каршында биргән
антыңны үтә», – дип әйтелгәнне дә сез ишеттегез. [34] Ә Мин
сезгә әйтәм: бөтенләй дә ант итмә! Күк белән дә ант итмә,
чөнки ул – Аллаһының тәхете. [35] Җир белән дә ант итмә, чөнки
ул – Аллаһының аяк басу урыны. Иерусалим белән дә ант итмә, чөнки ул – бөек Патшаның шәһәре. [36] Башың белән дә ант
итмә, чөнки чәчеңнең бер бөртеген генә дә ак яки кара итә
алмыйсың. [37] Сезнең «Әйе» дигән сүзегез – «Әйе» булсын,
«Юк» – «Юк» булсын. Шуннан артык һәммәсе шайтаннан була.

Үч алу турында өйрәтү

[38] Ата-бабаларга: «Күзгә – күз» һәм «тешкә – теш» диелгәнне
сез ишеттегез. [39] Ә Мин сезгә әйтәм: үзеңә явызлык кылучыга
каршы килмә. Уң ягыңа суккан кешегә сул ягыңны да куй.
[40] Берәрсе сине хөкемгә тартып, күлмәгеңне алырга теләсә, аңа
өс киемеңне дә бир. [41] Берәрсе сине бер ара җир үтәргә мәҗбүр
итсә, аның белән ике ара үт. [42] Синнән сораучыга бир һәм бурычка алырга теләүчене буш итмә.

Дошманнарыгызны яратыгыз

[43] Ата-бабаларга: «Якыныңны ярат, дошманыңны нәфрәт
ит!» – дип әйтелгәнне сез ишеттегез. [44] Ә Мин сезгә әйтәм:
дошманнарыгызны яратыгыз һәм сезне эзәрлекләүчеләр өчен
дога кылыгыз. [45] Шулай эшләп, сез Күктәге Атагызның балалары
булуыгызны күрсәтерсез. Чөнки Аллаһы кояшын рәхимлеләр
өчен дә, явызлар өчен дә чыгара һәм яңгырын гаделләргә дә, гаделсезләргә дә яудыра. [46] Әгәр сез үзегезне яратучыларны гына
яратсагыз, ул чакта Аллаһы сезгә ни өчен әҗер бирер? Салым
җыючылар да шулай итәләр түгелме соң? [47] Һәм сез дусларыгыз
белән генә сәламләшсәгез, искитәрлек ни эшләгән буласыз?
Мәҗүсиләр дә шулай эшләмиме соң? [48] Шулай булгач, Күктәге
Атагыз камил булган кебек, сез дә шулай камил булыгыз.

Хәер-сәдака

6 [1] Кешеләр алдында тәкъва эшләрегезне күрсәтү максаты
белән эшләүдән сакланыгыз. Югыйсә Күктәге Атагыздан
әҗер алмассыз.
[2] Шуңа күрә, сәдака биргәндә, ул хакта быргы кычкыртма.
Кешеләр аларга мактау яудырсын дип, монафикълар гыйбадәтханәләрдә һәм урамнарда шулай эшлиләр. Сезгә хак сүз әйтәм:
алар тулысынча әҗерләрен алдылар. [3-4] Ләкин син фәкыйрьгә

ярдәм итәсең икән, ярдәмең яшертен рәвештә эшләнсен өчен,
сул кулың уң кулыңның ни эшләгәнен белмәсен. Һәм яшертен
эшләнгән һәммә эшләрне күрүче Атаң сиңа әҗереңне бирер.

Гайсә дога кылырга өйрәтә

5 Дога кылганда монафикъларча булмагыз. Алар, барысы да
күрсен дип, гыйбадәтханәләрдә һәм юл чатында басып дога кы-
лырга яраталар. Сезгә хак сүз әйтәм: алар тулысынча әҗерләрен
алдылар. 6 Ә син, дога кылганда, бүлмәңә кереп, артыңнан ише-
геңне яп һәм күзгә күренмәгән Атаңа дога кыл. Һәм яшертен
эшләнгән һәммә эшләрне күрүче Атаң сиңа әҗереңне бирер.

7 Дога кылганда, мәҗүсиләр кебек, буш сүзләр әйтмәгез.
Алар, догаларыбызда күп сүзләр әйтсәк, илаһларыбыз безне
ишетер, дип уйлыйлар. 8 Аларга охшамагыз. Сез Атагыздан со-
раганчы ук, нәрсәгә мохтаҗ булуыгызны Ул белә бит. 9 Ә сез
болай дога кылыгыз:

Күктәге Атабыз!
Исемең изге дип икърар ителсен
10 Синең Патшалыгың килсен,
Күктәге кебек, җирдә дә Синең
ихтыярың гамәлгә ашсын.
11 Бу көнгә кирәкле икмәгебезне безгә бүген бир.
12 Башкаларның безгә карата эшләгән явызлыкларын без
кичергән кебек,
безнең дә начар эшләребезне Син кичер.
13 Безне сынауга дучар итмә,
ә явыздан сакла.

14 Чөнки кешеләрнең гаеп эшләрен кичерсәгез, Күктәге Ата-
гыз сезнекен дә кичерер. 15 Ләкин үзегез кичермәсәгез, сезнең
дә яман эшләрегезне Күктәге Атагыз кичермәс.

Ураза тоту турында

16 Ураза тотканда, монафикълар кебек караңгы чырайлы бул-
магыз. Үзләренең ураза тотуларын кешеләр күрсен дип, алар
шулай караңгы чырай белән йөриләр. Сезгә хак сүз әйтәм: алар
әҗерләрен тулысынча алдылар. 17 Ә син исә, ураза тотканда,
чәчләреңне майла һәм битеңне ю: 18 синең ураза тотуыңны ке-
шеләр түгел, күзгә күренмәгән Атаң гына күрсен; һәм яшертен
эшләнгән барча эшләрне күрүче Атаң сиңа әҗереңне бирер.

Чын хәзинә

19 Үзегезгә байлыкны җирдә җыймагыз. Анда аны көя тапый,
ул тутыга, караклар урлап чыга. 20 Әмма сез хәзинәне күктә

җыегыз: анда аны көя дә тапамый, ул тутыкмый да, караклар
да кереп аны урлап чыкмый. 21 Чөнки хәзинәң кайда булса,
күңелең дә шунда булыр.
22 Тәннең яктырткычы – күзләр. Күзләрең яхшы булса, тә-
нең якты булыр. 23 Ләкин күзләрең начар булса, бөтен тәнең
караңгы булыр. Әгәр синең эчеңдәге яктылык караңгылык бу-
ла икән, ул чакта бу караңгылык нинди тирән була!

Мәшәкатьләнмәгез

24 Берәү дә ике хуҗага хезмәт итә алмас: берсен яратмас, ә
икенчесен яратыр; берсенә тугры булыр, ә икенчесен санга
сукмас. Аллаһыга да, байлыкка да берьюлы хезмәт итә ал-
массыз.
25 Шуңа күрә, Мин сезгә әйтәм: тормышыгыз өчен ни белән
тукланырга һәм эчәргә дип, тәнегез өчен нәрсә кияргә дип
борчылмагыз. Җан ризыктан, тән киемнән мөһимрәк түгелме
соң? 26 Кошларга карагыз: алар чәчмиләр дә, урмыйлар да, аш-
лыкны амбарларга да салмыйлар, әмма аларны сезнең Күктәге
Атагыз туендыра. Ә сез кошлардан кыйммәтлерәк түгелме соң?
27 Сезнең кайсыгыз, кайгырганга карап, гомерен бер сәгатькә
булса да озайта ала? 28 Һәм кием өчен ник кайгырасыз? Кыр
чәчәкләренә карагыз, алар ничек үсәләр: эшләмиләр дә, эрлә-
миләр дә. 29 Әмма сезгә әйтәм: Сөләйман патша үзенең бөтен
мәһабәтлелегендә дә аларның берсе кебек тә киенмәгән. 30 Бүген
кырда үсеп утырган, ә иртәгә утка ташланачак үләнне Аллаһы
шулай киендерә икән, сезне инде бигрәк тә киендермәсмени,
аз иманлылар? 31 Шулай итеп: «Безгә нәрсә ашарга, безгә нәрсә
эчәргә, безгә нәрсә кияргә?» – дип кайгырмагыз. 32 Мәҗүсиләр-
нең төп кайгылары – шул. Ә сезгә боларның һәммәсенең ки-
рәк икәнен Күктәге Атагыз белә. 33 Барыннан да бигрәк, Аның
Патшалыгын һәм Ул кушканнарны ничек тормышка ашырырга
икәнен эзләгез, һәм боларның барысы сезгә бирелер. 34 Иртәгә
булачак көн өчен кайгырмагыз. Иртәгә булачак көн үзе хакын-
да үзе кайгыртыр. Һәр көннең үз мәшәкатьләре җитәрлек.

Башкаларны хөкем итмәгез

7 1 Берәүне дә хөкем итмәгез, сезне дә Аллаһы хөкем итмәс.
2 Чөнки нинди хөкем белән хөкем итсәгез, сез дә шундый
хөкем белән хөкем ителерсез; һәм нинди үлчәм белән үл-
чәсәгез, сезгә дә шундый үлчәм белән үлчәп бирелер. 3 Ничек
син туганың күзендәге чүп бөртеген күрәсең, ә үз күзеңдәге
бүрәнәне сизмисең? 4 Үз күзеңдә бүрәнә булганда, син ничек
туганыңа: «Күзеңдәге чүпне алыйм әле», – дип әйтә аласың?

5 Монафикъ! Элек үз күзеңдәге бүрәнәне чыгар, аннары инде
күзләрең ачык күрер һәм туганыңның күзендәге чүпне ала
алырсың.
6 Изге нәрсәне этләргә бирмәгез: алар, сезгә борылып, үзе-
гезне ботарларлар. Энҗеләрегезне дуңгызлар алдына сипмәгез.
Алар ул энҗеләрегезне аяклары белән таптарлар.

Сорагыз, эзләгез, шакыгыз

7 Сорагыз – сезгә бирерләр, эзләгез – табарсыз, шакыгыз –
һәм сезгә ачарлар. 8 Чөнки һәр сораучы ала, эзләүче таба һәм
шакучыга ачарлар. 9 Арагыздан кайсыгыз икмәк сораучы улына
таш бирер? 10 Һәм ул балык сораганда, кайсыгыз елан бирер?
11 Әгәр сез, явыз кешеләр булып та, балаларыгызга яхшы
нәрсәләр бирә беләсез икән, сезнең күктәге Атагыз Үзеннән
сораучыларга бигрәк тә бирәчәк. 12 Кешеләрнең сезгә нәрсә
эшләүләрен теләсәгез, үзегез дә аларга шуны эшләгез. Чөнки
Муса канунының һәм пәйгамбәрләр китабында язылган тәгъ-
лиматның мәгънәсе шунда.

Тар капка

13 Тар капкадан керегез, чөнки һәлакәткә илтүче юл җиңел,
капкасы да киң, һәм күпләр шул капкадан керәләр. 14 Ә тор-
мышка керә торган капка кысан, юлы тар, һәм аны азлар гы-
на таба.

Җимешләр

15 Яныгызга сарык тиресе ябынып килүче ялган пәйгамбәр-
ләрдән сакланыгыз: тире ябынган ерткыч бүреләр алар. 16 Сез
аларны җимешләренә карап танырсыз. Күгән куагыннан йөзем,
тигәнәктән инҗир җыялармыни? 17 Менә шулай, яхшы агач ях-
шы җимеш бирә, ә начар агач начар җимеш бирә. 18 Яхшы агач
начар җимеш бирә алмый, һәм начар агач яхшы җимеш бирә
алмый. 19 Яхшы җимеш бирми торган һәр агачны кисеп, утка
ташлыйлар. 20 Шулай итеп, ялган пәйгамбәрләрне җимешләре-
нә карап танырсыз.

Кисәтү

21 Күк Патшалыгына Миңа: «Раббым! Раббым!» – дип әйтүче
һәркем түгел, ә Күктәге Атам ихтыярын үтәүче генә керәчәк.
22 Кыямәт көнендә Миңа күпләр: «Раббым, Раббым! Без Синең
исемеңнән пәйгамбәрлек итмәдекмени? Синең исемең белән
җеннәрне куып чыгармадыкмыни? Синең исемең белән башка
күп кодрәтле эшләр эшләмәдекмени?» – дип әйтерләр. 23 Менә

шул вакытта Мин аларга: «Сезне, явызлык кылучыларны, Мин
һичкайчан белмәдем, китегез янымнан!» – дип җавап кайта-
рырмын.

Ике төзүче

24 Шулай итеп, Минем сүзләремне ишетеп, аларны үтәүче
һәркем үзенең йортын таш өстенә салган акыллы кешегә охша-
ган. 25 Яңгыр явып, елгалар ташып, көчле җилләр исеп шул
йортка ябырылган, әмма ул җимерелмәгән. Чөнки йорт таш
нигез өстенә салынган булган. 26 Ә инде ишетеп тә, сүзләремне
үтәмәүче кеше үзенең йортын ком өстенә төзегән акылсыз ке-
шегә охшаган. 27 Яңгыр явып, елгалар ташып, көчле җилләр
исеп шул йортка ябырылган. Ул йорт җимерелеп төшкән, һәм
аның җимерелүе бик каты булган.
28 Гайсә сүзләрен тәмамлагач, Аның өйрәтүенә халык хәйран
калды. 29 Чөнки Ул аларны канунчылар кебек түгел, бәлки ха-
кимлеге булган кеше кебек өйрәтте.

Гайсә махаулыны савыктыра

8 1 Гайсә таудан төшкәч, Аның артыннан күп халык иярде.
2 Менә Аның янына бер махаулы* кеше килеп тез чүкте һәм:
– Әфәнде! Әгәр теләсәң, мине тазарта алыр идең! – диде.
3 Гайсә, кулын сузып, аңа кагылды һәм:
– Әйе, телим. Тазарын! – диде. Һәм шунда ук аның махауы
тазарды. 4 Шуннан соң Гайсә аңа әйтте:
– Кара аны, берәүгә дә сөйләмә, ә руханига барып үзеңне
күрсәт һәм терелүеңне исбатлау билгесе итеп Муса кануны бу-
енча таләп ителгән бүләкне тәкъдим ит.

Гайсә йөзбашының хезмәтчесен савыктыра

5 Гайсә Кәпәрнаумга килгәч, Аннан ярдәм сорап, йөзбашы
килде:
6 – Әфәнде! Минем хезмәтчем өйдә параличтан бик нык га-
запланып ята.
7 – Мин барып, аны савыктырырмын, – диде Гайсә.
8 – Әфәнде! Сине үз йортымда кабул итәргә мин лаеклы тү-
гелмен, – дип җавап бирде Аңа йөзбашы. – Тик сүз генә әйт,
һәм минем хезмәтчем савыгачак. 9 Мин – үзем дә буйсынудагы
кеше, һәм минем кул астымда гаскәриләр бар. Аларның берсе-
нә: «Кит», – дисәм, китә, икенчесенә: «Кил», – дисәм, килә,
хезмәтчемә: «Моны эшлә», – дисәм, эшли.

---

* 8:2 *Махау чире* – йогышлы тире авыруы.

[10] Моны ишетеп, Гайсә хәйран калды һәм артыннан ияреп
баручыларга әйтте:
– Сезгә хак сүз әйтәм: Исраилдә Мин мондый ышануны
һичкемдә күрмәгән идем. [11] Мин сезгә әйтәм: көнчыгыштан
һәм көнбатыштан күпләр килерләр һәм Күк Патшалыгында
Ибраһим, Исхак һәм Ягъкуб белән бергә мәҗлес өстәле артын-
да утырырлар. [12] Ә кемгә Патшалык алдан билгеләнгән иде,
алар тышкы караңгылыкка куылырлар: анда елау һәм тешләр
шыкырдату булыр.
[13] Йөзбашына Гайсә:
– Өеңә кайт, һәм сиңа иманың буенча булсын, – диде.
Һәм аның хезмәтчесе шул сәгатьтә үк савыкты.

Гайсә күпләрне савыктыра

[14] Гайсә Петернең өенә килде һәм аның каенанасының кызы-
шып авырып ятуын күрде. [15] Гайсә бу хатынның кулына кагыл-
гач, кызышуы шунда ук бетте, һәм ул, торып, Гайсә хөрмәтенә
табын әзерли башлады. [16] Ә инде кич җиткәч, Гайсә янына
җенле булган күп кешеләрне китерделәр. Ул Үзенең сүзе белән
явыз рухларны куып чыгарды һәм бөтен авыруларны савык-
тырды. [17] Чөнки Ишагыйя пәйгамбәр аша: «Ул безнең сырхау-
ларыбызны Үзенә алды һәм авыруларыбызны күтәреп алып
китте», – дип әйтелгәннәр тормышка ашырга тиеш иде.

Гайсәгә ияреpгә теләүчеләрнең кайберләре

[18] Тирә-ягындагы халык төркемнәрен күреп, Гайсә шәкерт-
ләренә диңгез аръягына кичеп чыгарга кушты. [19] Шуннан соң
Аның янына бер канунчы килеп:
– Остаз, Син кая гына барсаң да, мин Синең артыңнан ба-
рырмын, – диде.
[20] – Төлкеләрнең өннәре, кошларның оялары бар, ә Адәм
Улының баш төртер урыны да юк, – дип җавап бирде Гайсә.
[21] Икенче берсе – Аның шәкертләреннән берәү – Аңа әйтте:
– Әфәнде! Өемә кайтып, башта атамны күмеп килергә рөх-
сәт ит.
[22] Ләкин Гайсә аңа:
– Миңа ияр! Үлеләрне үле кешеләр үзләре күмсен, – диде.

Гайсә давылны тынычландыра

[23] Гайсә көймәгә керде. Аның артыннан шәкертләре дә керде.
[24] Кинәт диңгез өстендә көчле давыл күтәрелде. Дулкыннар
көймәгә бик каты итеп бәрделәр, һәм аңа су керде. Ә Гайсә
йоклап ята иде. [25] Шәкертләре килеп, Аны уяттылар һәм:

– Раббыбыз, коткар! Батабыз! – дип кычкырдылар.
26 – Ни өчен сез шундый куркак, аз иманлылар? – диде Ул
аларга.
Гайсә, торып, җилләрне һәм диңгезне тыйды. Һәм тынлык
урнашты.
27 – Кем соң Ул? Җилләр дә, диңгез дә буйсына Аңа! – дип
кешеләр таң калды.

Гайсә ике җенле кешене савыктыра

28 Гайсә аргы як ярдагы Гәдара җиренә килгәч, каберләр*
арасыннан Аңа каршы җенле ике кеше килеп чыкты. Алар
шундый усал булган ки, хәтта ул юлдан һичкем үтә алмаган.
29 – Аллаһы Улы, Сиңа бездән нәрсә кирәк? Син монда
безне вакытыннан элек җәфаларга килдеңме? – дип кычкыр-
дылар алар.
30 Ә ерак түгел зур дуңгыз көтүе утлап йөри иде. 31 Җеннәр:
– Әгәр безне куып чыгарсаң, дуңгыз көтүенә җибәрче! – дип
үтенделәр Аннан.
32 – Барыгыз, – дип җавап бирде Гайсә.
Җеннәр чыгып, дуңгызлар эченә керделәр. Шунда ук бөтен
көтү текә ярдан диңгезгә атылып, суга батып үлде. 33 Ә көтүче-
ләр исә торып чаптылар. Алар шәһәргә йөгереп кайтып, бары-
сы хакында сөйләделәр. Җенле кешеләр белән дә ни булганын
хәбәр иттеләр. 34 Һәм менә бөтен шәһәр халкы Гайсәнең кар-
шысына килде. Аны күреп, алар Аннан үзләренең җиреннән
китүен үтенделәр.

Гайсә паралич суккан кешене савыктыра

9 1 Гайсә, көймәгә кереп, диңгезне кичте һәм Үзе яшәгән
шәһәргә килде. 2 Берничә кеше паралич суккан авыруны
ятагы белән күтәреп, Аңа китерделәр. Гайсә, аларның ыша-
нуларын күреп авыруга әйтте:
– Кыю бул, бала! Синең гөнаһларың кичерелде!
3 Шул вакытта канунчылар эчләреннән генә: «Бу кеше көфер
сөйли!» – диделәр. 4 Гайсә аларның ни уйлауларын белеп со-
рады:
– Ни өчен сезнең күңелегездә шундый начар уйлар? 5 Ничек
дип әйтергә җиңелрәк: «Синең гөнаһларың кичерелде», – дип-
ме, әллә: «Тор да йөр», – дипме? 6 Ләкин сез хәзер Адәм Улының
җирдә гөнаһларны кичерергә хакимлеге барлыгын белерсез!

---

* 8:28 *Кабер* – яһүдләр мәетләрне тауны тишеп ясалган мәгарә-ка-
берләргә куйганнар.

Һәм Гайсә паралич суккан кешегә:
– Тор, үзеңнең ятагыңны алып, өеңә кит! – диде.
7 Тегесе, торып, өенә кайтып китте. 8 Моны күреп торган
халык куркышып калды һәм кешеләргә шундый хакимлек бир-
гән Аллаһыны данлады.

Гайсә Маттайны чакыра

9 Шул урыннан китеп барганда, Гайсә салым җыю урынында
утыручы Маттай исемле кешене күрде һәм:
– Минем артымнан бар, – диде.
Маттай, торып, Аның артыннан китте.
10 Гайсә аның өенә ашка килгәч, анда күп кенә салым җыю-
чылар һәм башка гөнаһлылар җыелды. Алар Гайсә һәм Аның
шәкертләре белән бер аш өстәле артында утырдылар. 11 Фари-
сейләр, моны күреп, шәкертләргә әйттеләр:
– Ни өчен сезнең Остазыгыз салым җыючылар һәм башка
гөнаһлылар белән бергә ашый?
12 Гайсә моны ишетеп җавап бирде:
– Табиб сәламәт кешеләргә түгел, ә авыруларга кирәк. 13 Ба-
рыгыз һәм «Мин корбанны түгел, шәфкатьлекне телим» дигән
сүзләрнең мәгънәсен өйрәнегез. Мин бит тәкъва кешеләрне
түгел, бәлки гөнаһлыларны чакырырга дип килдем.

Ураза тоту хакында сорау

14 Шуннан соң Аның янына Яхъяның шәкертләре килеп:
– Ни өчен без һәм фарисейләрнең шәкертләре еш ураза то-
табыз, ә Синекеләр ураза тотмыйлар? – дип сорадылар.
15 Гайсә аларга җавап бирде:
– Кияү егете үзләре белән бергә булганда, туйдагы кунаклар
кайгыра алырлармы? Әмма килер бер көн: алар яныннан кияү
алыныр, һәм шул чакта алар ураза тотарлар. 16 Иске киемгә яңа
тукымадан ямаулык салмыйлар, чөнки ул, иске тукыманы ба-
сып төшеп, тишекне тагын да зурайтыр. 17 Һәм яңа шәрабны
иске турсыкка салмыйлар, югыйсә иске турсык тишелер дә,
шәраб та агып бетәр, турсык та әрәм булыр. Юк, яңа шәрабны
яңа турсыкка салалар. Шул вакытта шәраб та, турсык та сакла-
нып калыр.

Гайсә үлгән кызны һәм авыру хатынны терелтә

18 Гайсә шулай сөйләп торганда, Аның янына яһүд башлык-
ларының берсе килеп тез чүкте һәм Аңа әйтте:
– Хәзер генә минем кызым үлде. Ә Син аның янына килеп,
өстенә кулларыңны куйчы, һәм ул яшәячәк!

19 Гайсә торды һәм шәкертләре белән аның артыннан китте.
20 Шул вакыт унике ел буе кан китүдән интеккән хатын, арттан
килеп, Аның киеменең чабуына кагылды. 21 Чөнки ул: «Аның
киеменә генә кагылсам да савыгыр идем», – дип эченнән генә
уйлаган иде. 22 Гайсә борылып карады һәм, аны күреп:

– Кыю бул, кызым! Сине ышануың савыктырды, – диде.

Һәм шул вакытта ук хатын савыктырылды.

23 Башлыкның өенә кергәч, Гайсә анда матәм көйләрен уйнаучыларны һәм елаучылар төркемен күрде һәм:

24 – Китегез моннан! Кыз бала үлмәгән, ул йоклый! – диде.

Аннан көлә башладылар. 25 Ләкин халык өйдән чыгарылгач,
Гайсә, бүлмәгә кереп, кызның кулыннан тотты, һәм кыз торып
басты. 26 Бу хактагы хәбәр шундагы бөтен тирә-як җирләргә
таралды.

Гайсә тагын күпләрне савыктыра

27 Гайсә аннан киткәндә, артыннан ике сукыр иярде.

– Давыт Улы, безгә шәфкать күрсәтче! – дип кычкырдылар алар.

28 Ул өйгә кергәч, бу сукырлар Аның янына килделәр. Һәм Гайсә:

– Минем ярдәм итә алуыма сез ышанасызмы? – дип сорады.

– Әйе, Әфәнде, – дип җавап бирделәр алар.

29 Гайсә аларның күзләренә кагылды һәм:

– Ышануыгыз буенча булсын сезгә, – диде.

30 Һәм алар күрә башладылар. Гайсә аларга:

– Карагыз аны, бу хакта беркем дә белмәсен, – дип каты кисәтеп әйтте.

31 Әмма алар, киткәч, Аның хакында шундагы бөтен тирә-як җирләрдә сөйләп йөрделәр.

32 Алар китәм дигәндә, Гайсә янына җенле телсез кешене ки-
терделәр. 33 Гайсә җенне куып чыгаргач, телсез кеше сөйләшә
башлады. Моңа халык хәйран калды һәм әйтте:

– Исраилдә беркайчан да мондый хәлне күргәнебез булмады.

34 Ләкин фарисейләр:

– Ул җеннәрне җеннәр башлыгы көче белән куып чыгара, – дип каршы сөйләделәр.

35 Гайсә гыйбадәтханәләрдә өйрәтеп, бөтен шәһәрләр һәм
авыллар буйлап Патшалык хакындагы Яхшы хәбәрне игълан
итеп, халыкны төрле авырулардан һәм чирләрдән савыктырып
йөрде. 36 Ул халык төркемнәрен күреп кызганды: алар, көтүче-
ләре булмаган сарыклар кебек, борчылган һәм таралган иделәр.
37 Шул чакта Гайсә шәкертләренә әйтте:

– Урасы ашлык күп, ә уракчылар аз. [38] Шуңа күрә ашлык Ху-
җасына ялварыгыз: ашлык урырга эшчеләр җибәрсен.

Унике шәкертне сайлау

10 [1] Гайсә Үзенең янына унике шәкертен чакырып алып,
аларга шакшы рухларны куып чыгару һәм төрле авыру-
лардан, төрле чирләрдән савыктыру вәкаләте бирде.
[2] Менә ул унике рәсүлнең исеме: беренчесе – Петер дип атал-
ган Шимун һәм аның энесе Әндри, Зебедәй улы Ягъкуб һәм
аның энесе Яхъя, [3] Филип һәм Бартулумай, Томас һәм салым
җыючы Маттай, Һалфай улы Ягъкуб, Таддай, [4] Көрәшүче
Шимун* һәм Гайсәгә хыянәт итәчәк Яһүд Искариот.

Гайсә унике шәкертен җибәрә

[5] Гайсә менә шушы уникене нәсыйхәт биреп җибәрде:
– Башка халыкларга бармагыз һәм Самареянең бер шәһәре-
нә дә кермәгез. [6] Бигрәк тә Исраил халкының югалган сарык-
лары янына барыгыз. [7] Барганда исә: «Күкләр Патшалыгы
якынлашты!» – дип хәбәр итегез. [8] Авыруларны савыктырыгыз,
үлгәннәрне терелтегез, махаулыларны тазартыгыз, женнәрне
куып чыгарыгыз. Бушлай алдыгыз – бушлай бирегез. [9] Пута-
гызга салырга дип, үзегез белән алтын да, көмеш тә, бакыр
акча да алмагыз. [10] Биштәр дә, алмаш күлмәк тә, аяк киеме дә,
юл таягы да алмагыз – эшче үзенә ризык бирелүгә лаек.
[11] Берәр шәһәр яки авылга килгәч, анда кем лаеклы булуын
табып, үзегез киткәнгә кадәр аның өендә калыгыз. [12] Өйгә кер-
гәндә, иминлек теләгән әйтеп керегез. [13] Әгәр өй лаеклы булса,
анда сез теләгән иминлек булсын, ә лаексыз булса, сезнең
иминлегегез үзегезгә кире кайтсын. [14] Ә берәр йорт яки шәһәр
сезне кабул итмәсә, сүзләрегезне тыңламаса, ул чакта бу йорт-
тан яки бу шәһәрдән киткәндә, аякларыгыздагы тузанны кагып
төшерегез. [15] Сезгә хак сүз әйтәм: хөкем көнендә Сәдүм белән
Гамура шәһәрләренә бу шәһәргә караганда җиңелрәк булыр.

Булачак эзәрлекләүләр

[16] Мин сезне бүреләр арасына сарыкларны җибәргән кебек
җибәрәм. Шуңа күрә, еланнар кебек сакланучан булыгыз һәм
күгәрченнәр кебек эчкерсез булыгыз. [17] Кешеләрдән сакланыгыз.
Алар сезне мәхкәмәләргә тапшырырлар, гыйбадәтханәләрендә
камчыларлар. [18] Сезне Минем аркада идарәчеләр, патшалар

---

* 10:4 *Көрәшүче Шимун* – Рим хакимлеген көч белән бәреп төшерүне
яклап көрәшүче яһүдләр төркеменең әгъзасы.

алдына китерерләр. Бу – сез аларга һәм халыкларга Минем
хакта шаһитлек итсен өчен булыр. [19]Сезне хөкем итәргә китер-
гән чакта, нәрсә һәм ничек сөйләргә дип хафаланмагыз: сезгә
ул сәгатьтә нәрсә сөйләргә кирәклеге белдерелер. [20]Чөнки
әйткән сүзләрегез сезнеке булмас, бәлки сезнең аша Атагыз-
ның Рухы сөйләр.

[21]Туган туганын, ата баласын үлемгә тапшырыр, ә балалар
ата-аналарына каршы чыгып, аларны үтертерләр. [22]Минем
өчен барысы да сезне нәфрәт итәр. Ләкин ахырга кадәр чы-
даган кеше котылыр. [23]Бер шәһәрдә эзәрлекли башласалар,
башкасына качыгыз. Сезгә хак сүз әйтәм: сез Исраилнең
барлык шәһәрләрен әйләнеп чыгарга өлгергәнче, Адәм Улы
киләчәк.

[24]Шәкерт үзенең остазыннан өстен булмый, һәм хезмәтче дә
үзенең хуҗасыннан өстен булмый. [25]Шәкерт исә остазы кебек
булса, ә хезмәтче хуҗасы кебек булса, шул җитә. Йорт хуҗасын
Белзебул* дип атыйлар икән, өйдәгеләрен инде бигрәк тә шу-
лай дип атарлар.

Курыкмагыз

[26]Шуңа күрә, алардан курыкмагыз! Ачылмый калачак бер-
нинди капланган нәрсә һәм беленми калачак бернинди яшерен
нәрсә юк. [27]Мин сезгә караңгылыкта сөйләгәннәрне көн як-
тысында сөйләгез, пышылдап әйткәннәрне өй түбәләреннән
игълан итегез. [28]Тәнне үтереп тә, җанны үтерә алмаучылардан
курыкмагыз. Бәлки күбрәк җәһәннәмдә җанны да, тәнне дә
һәлак итә алучы Аллаһыдан куркыгыз!

[29]Ике чыпчык бер бакыр тәңкәгә** сатыла түгелме соң?
Әмма аларның берсе дә Атагызның ихтыярыннан башка җиргә
егылып төшмәс. [30]Ә сезнең хәтта башыгыздагы һәр чәч бөрте-
гегез дә санаулы. [31]Шулай итеп, курыкмагыз: сез күп чыпчык-
ларга караганда кыйммәтлерәк.

Мәсих артыннан бару

[32]Шулай итеп, Мине кешеләр алдында икърар иткән кешене
Мин дә Күктәге Атам алдында икърар итәрмен. [33]Ә инде бе-
рәрсе кешеләр каршында Миннән ваз кичсә, Мин дә Күктәге
Атам каршында аннан ваз кичәрмен.

---

* 10:25 *Белзебул* – шайтан өчен кулланылган исем.

** 10:29 *Бер бакыр тәңкә* – грек телендә «бер ассарион». Бер ассарион уналтыдан бер динарга тигез. (Бер динар – хезмәтченең бер көнлек эш хакы.)

34 Мине җиргә тынычлык китерергә килде дип уйламагыз.
Мин тынычлык китерергә дип килмәдем, әмма кылыч алып
килдем. 35 Чөнки Мин улы белән атаны, кызы белән ананы, ки-
лен белән каенананы аерырга дип килдем. 36 Һәм кеше өчен өй-
дәгеләре дошман булыр.

37 Үзенең атасын яки анасын Миңа караганда күбрәк яратучы
кеше Миңа лаек түгел. Үзенең улын яки кызын Миңа кара-
ганда күбрәк яратучы кеше Миңа лаек түгел. 38 Үзенең хачын
алмаган һәм Миңа ияреп бармаган кеше Миңа лаек түгел.
39 Тормышын үзе өчен сакларга тырышучы кеше аны югалтыр.
Ә Минем өчен тормышын югалткан кеше аны табар.

40 Сезне кабул итүче Мине кабул итә. Ә Мине кабул итүче
Мине Җибәрүчене кабул итә. 41 Пәйгамбәрне пәйгамбәр булга-
ны өчен кабул итүче, пәйгамбәрнең әҗерен алыр. Тәкъваны
тәкъва булганы өчен кабул итүче тәкъваның әҗерен алыр.
42 Кем шушы иң түбәннәрнең берсенә Минем шәкертем булга-
ны өчен эчәргә дип бер чынаяк салкын су бирә, хак сүз әйтәм:
әҗереннән мәхрүм калмаячак.

Гайсәнең Яхъяга җавабы

11 1 Гайсә, Үзенең унике шәкертенә нәсыйхәт биреп бетер-
гәч, башка шәһәрләрдә өйрәтеп һәм вәгазьләп йөрергә
дип, аннан китте.

2-3 Яхъя исә, төрмәдә чакта Мәсихнең кылган гамәлләре ха-
кында ишеткәч: «Килергә тиеш булган Зат Синме, әллә башка
берәүне көтикме?» – дип сорарга үзенең шәкертләрен җибәр-
де. 4 Гайсә аларга җавап бирде:

– Барыгыз, күргәннәрегезне һәм ишеткәннәрегезне Яхъяга
кайтып сөйләгез: 5 Сукырлар янә күрә, аксаклар йөри, махау-
лылар тазарына, чукраклар ишетә, үлгәннәр терелеп тора һәм
фәкыйрьләргә Яхшы хәбәр игълан ителә. 6 Кем Минем хакта
шикләнми, шул бәхетле.

7 Яхъя шәкертләре киткәндә, Гайсә халыкка Яхъя хакында
сөйли башлады:

– Сез чүлгә нәрсә карарга бардыгыз? Җилдә тирбәлгән ка-
мышны карарга дипме? 8 Нәрсә карарга бардыгыз соң? Купшы
кием кигән кешенеме? Ә бит купшы кием кигәннәр сарайларда
яшиләр. 9 Ул чакта нәрсә карарга бардыгыз? Пәйгамбәрнеме? Әйе!
Мин сезгә әйтәм, ул пәйгамбәрдән дә бөегрәк! 10 Изге язмада:

«Мин Синең алдыңнан
хәбәрчемне җибәрәм,
ул Синең алдыңнан Сиңа юл әзерләр», –
дип язылган сүзләр аның турында.

[11] Сезгә хак сүз әйтәм: хатын-кыздан туган кешеләр ара-
сында Чумдыручы Яхъядан бөегрәк һичкем булмады. Әмма
Күкләр Патшалыгында иң кечкенәсе дә аннан өстенрәктер.
[12] Чумдыручы Яхъя көннәреннән алып бүгенгә хәтле Күкләр
Патшалыгы өчен көрәш бара һәм көч куючылар аны кулга тө-
шерәләр. [13] Чөнки барлык пәйгамбәрләр һәм бөтен канун
Яхъяга кадәр пәйгамбәрлек иттеләр. [14] Һәм әгәр кабул итәргә
телисез икән, белегез: ул – килергә тиешле Ильяс. [15] Колак-
лары булган ишетсен!

[16-17] Хәзерге заман кешеләрен нәрсә белән чагыштырырга
икән? Алар:

«Без сезгә күңелле көйләр уйнадык,
ә сез биемәдегез.
Без кайгылы җырлар җырладык,
ә сез кайгырып еламадыгыз», –

дип, базар мәйданында бер-берсенә кычкырып утыручы бала-
ларга охшый. [18] Чөнки Яхъя килде, ашамый да, шәраб та эчми,
һәм кешеләр: «Ул җенле», – диләр. [19] Адәм Улы килде, ашый
һәм эчә. Алар: «Күрегез әле, бирән, эчкече, салым җыючы-
ларның һәм гөнаһлыларның дусты!» – диләр. Ә Аллаһының
зирәклеге үзенең эшләре белән хак дип исбат ителде.

Тәүбәгә килмәгән шәһәрләр

[20] Аннан соң Гайсә могҗизаларының күбесе эшләнгән шә-
һәрләрне тәүбәгә килмәгәннәре өчен шелтәли башлады:

[21] – Кайгы сиңа, Хоразин! Кайгы сиңа, Бәйтсайда! Әгәр сез-
дә эшләнгән могҗизалар Тур һәм Сидун шәһәрләрендә күрсә-
телгән булса, алар күптән инде тупас киемнәр киеп һәм көлгә
утырып тәүбә итәрләр иде. [22] Ләкин сезгә әйтәм, хөкем көнен-
дә Тур белән Сидунга сезгә караганда җиңелрәк булыр. [23] Әй,
Кәпәрнаум, әллә сине күккә кадәр күтәрерләр дип уйлый-
сыңмы? Юк, үлем патшалыгына кадәр төшерелерсең. Әгәр
синдә эшләнгән могҗизалар Сәдүмдә эшләнсә, ул хәзерге
көнгә кадәр торган булыр иде. [24] Ләкин сезгә әйтәм: хөкем кө-
нендә Сәдүм җиренә сиңа караганда җиңелрәк булыр.

Миңа килегез

[25] Шул вакытта Гайсә әйтте:

– Атам, күкнең һәм җирнең Хуҗасы! Зирәклрдән һәм акыл
ияләреннән яшерелгәнне балаларга ачып бирүең өчен Сиңа
шөкрана итәм! [26] Әйе, Атам, шулай эшләүне Син яхшы дип тап-
тың! [27] Атам бөтенесен дә Миңа тапшырды. Улын Атасыннан
башка һичкем белми. Улыннан башка Атасын һичкем белми,

һәм Улы Аны кемнәргә ачарга тели, шул кешеләрдән башка
Атаны һичкем белми.
28 Авырлыктан җәфа чигүчеләр, һәммәгез дә Миңа килегез.
Мин сезгә тынычлык бирермен. 29 Минем камытымны үзегезгә
киегез һәм Миннән өйрәнегез, чөнки Мин – юаш, басынкы
күңелле; һәм сез тынычлык табарсыз. 30 Чөнки Минем камы-
тым уңайлы һәм йөгем җиңел!

Шимбә хакында сорау

12 1 Бервакыт, шимбә көнне, Гайсә иген кырлары аркылы
үтте. Аның шәкертләре, ачыкканлыктан, башаклар өзеп
ашый башладылар. 2 Фарисейләр, моны күреп, Гайсәгә
әйттеләр:
– Кара, Синең шәкертләрең шимбә көн эшләргә ярамаган-
ны эшлиләр!
3-4 – Давыт һәм аның белән булган кешеләр ачыккач, аның
нәрсә эшләгәне хакында укымадыгызмыни: ул Изге йортка кер-
гән һәм Аллаһыга багышланган икмәкләрне ашаган, ә аларны
исә руханилардан башка һичкемгә дә ашарга рөхсәт ителмәгән,
– диде Гайсә. – 5 Аллаһы Йортында руханиларның шимбә көн
канунын бозуларын, әмма моның аларга гаепкә саналмавын
канун китабыннан укымадыгызмы әллә? 6 Сезгә әйтәм: монда
Аллаһы Йортына караганда бөегрәге бар. 7 Әгәр сез Аллаһы-
ның: «Мин корбанны түгел, шәфкатьлекне телим», – дигән
сүзләренең мәгънәсен аңласагыз, гаепсезләрне хөкем итмәс
идегез. 8 Чөнки Адәм Улы – шимбә көненең Хуҗасы.

Гайсә кулы корышкан кешене савыктыра

9 Аннан китеп, Гайсә гыйбадәтханәгә килде. 10 Анда кулы
корышкан кеше бар иде.
– Шимбә көнне савыктыру рөхсәт ителәме? – дип, кайберлә-
ре Гайсәдән сорадылар. Чынлыкта исә алар Гайсәне гаепләргә
сәбәп эзлиләр иде.
11 – Сезнең арагыздагы берәүнең бердәнбер сарыгы булып, ул
сарыгы шимбә көнне чокырга егылып төшсә, аны чыгармас
иде микән? – диде Гайсә. – 12 Ә кеше исә сарыктан күпкә ка-
дерлерәк бит. Шулай булгач, шимбә көнне яхшылык эшләү
рөхсәт ителә.
13 Шуннан соң Ул теге кешегә:
– Кулыңны суз! – диде.
Ул кулын сузды, һәм кулы савыкты; икенчесе кебек үк исән
булды. 14 Фарисейләр исә, гыйбадәтханәдән китеп, Гайсәне
ничек һәлак итү хакында бергәләшеп киңәш кордылар.

Аллаһының сайланган Хезмәтчесе

15 Гайсә, бу хакта белеп, аннан китте. Артыннан күп халык
иярде. Ул авыруларның барысын да савыктырды. 16 Әмма Үзе-
нең кем булуы хакында беркемгә дә сөйләмәскә кушты. 17 Бу
вакыйгалар Ишагыйя пәйгамбәр аша әйтелгән сүзләр гамәлгә
ашсын өчен булды:

18 «Менә Мин сайлаган Минем Хезмәтчем,
Минем сөеклем, Минем җанымның шатлыгы.
Мин Аны Үземнең Рухым белән сугарырмын,
һәм Ул Минем хөкемемне халыкларга игълан итәр.
19 Ул бәхәсләшмәс, кычкырмас,
урамнарда Аның тавышын һичкем ишетмәс.
20 Гаделлекне җиңүгә ирештергәнгә кадәр,
чатнаган камышны сындырып төшермәс,
пыскып яткан филтәне сүндермәс.
21 Аның исеменә халыклар өметләрен багларлар».

Гайсә һәм Белзебул

22 Аннары Гайсә янына җенле кешене китерделәр; ул сукыр
һәм телсез иде. Гайсә аны савыктырды. Ул сөйләшә һәм күрә
башлады. 23 Кешеләр шаккаттылар һәм:

– Давыт Улы була аламы Ул? – дип, алар бер-береннән со-
радылар.

24 Моны фарисейләр ишетеп:

– Аңа җеннәр башлыгы Белзебул көч биргәнгә күрә генә Ул
җеннәрне куып чыгара, – диделәр.

25 Гайсә, аларның уйларын белеп:

– Әгәр патшалык эчендә бүленү булса, ул җимерелер. Шулай
ук эчендә ызгыш-талаш булган шәһәр яки йорт тора алмас.
26 Әгәр шайтан шайтанны куып чыгара икән, димәк, ул
үзен-үзе тарката. Аның патшалыгы ничек торыр икән? 27 Ә ин-
де Мин җеннәрне Белзебул көче белән куып чыгарам икән,
сезнең иярченнәрегез кемнең көче белән куып чыгара соң?
Шунлыктан, сезнең хаклы булмавыгызны алар үзләре күрсә-
терләр. 28 Ә инде Мин Аллаһы Рухы белән җеннәрне куып
чыгарам икән, димәк, сезгә Аллаһы Патшалыгы инде килеп
җитте, – диде.

29 – Кем дә булса көчле кешенең өенә кереп, башта аны
бәйләп куймыйча, аның малын талый алыр микән? Шулай
эшләгәннән соң гына ул аның өен талап чыгар.

30 Кем Минем белән түгел, ул Миңа каршы. Кем Минем
белән җыймый, ул тарката. 31 Шуңа күрә, Мин сезгә әйтәм:

кешеләрнең бөтен гөнаһлары һәм көферлекләре кичерелер,
әмма Аллаһы Рухына каршы көферләнү кичерелмәс. [32] Адәм
Улына каршы берәр нәрсә әйтүче кичерелер, әмма Аллаһы Ру-
хына каршы берәр нәрсә әйтүче хәзерге заманда да, киләчәктә
дә кичерелмәс.

[33] Яхшы җимеш китерер өчен агачның яхшы булуы кирәк.
Әгәр агач начар икән, җимешләре дә начар булыр. Җимешенә
карап, агачы беленә. [34] Елан кавеме! Явыз була торып, сез ни-
чек яхшы сөйләшә аласыз? Кешенең күңеленнән нәрсә ташый,
аның телендә дә шул була. [35] Яхшы кеше үзенең яхшылык хә-
зинәсеннән яхшылык чыгара, ә явыз кеше үзенең явызлык
хәзинәсеннән явызлык чыгара. [36] Сезгә әйтәм: әйтелгән һәр
буш сүз өчен кешеләр кыямәт көнендә җавап бирәчәкләр.
[37] Чөнки әйткән сүзләреңә карап сине акларлар, әйткән сүзлә-
реңә карап хөкем итәрләр.

[38] Шуннан соң канунчылар һәм фарисейләр арасыннан бер-
ничәсе Аңа әйттеләр:

– Остаз, без Синең илаһи билге күрсәтүеңне телибез.

[39] Ләкин Гайсә аларга җавап бирде:

– Явыз һәм Аллаһыга иман итмәүче буын билге таләп итә,
әмма аларга Юныс пәйгамбәр галәмәтеннән башка билге би-
релмәс. [40] Чөнки Юныс пәйгамбәр диңгез җанварының кары-
нында өч көн һәм өч төн үткәргән кебек, Адәм Улы да җир
тирәнлегендә өч көн һәм өч төн үткәрер. [41] Нинәвилеләр хөкем
көнендә бу буын кешеләре белән бергә торып, аларны гаепләя-
чәкләр, чөнки алар Юныс пәйгамбәрнең вәгазен ишетеп тәүбә
иткәннәр. Ә Мондагы – Юныстан бөегрәк. [42] Көньякның пат-
шабикәсе хөкем көнендә, бу буын кешеләре белән бергә то-
рып, аларны гаепләячәк, чөнки ул Сөләйман патшаның зирәк
сүзләрен тыңлау өчен җир читеннән килгән булган. Ә Мондагы
– Сөләйманнан бөегрәк.

[43] Шакшы рух, кеше эченнән чыкканнан соң, сусыз урыннарда
үзенә сыеныр урын эзләп йөри, әмма таба алмый. [44] Һәм ул:
«Элекке йортыма әйләнеп кайтыйм әле», – ди. Кире кайткач,
ул аны иясез, себерелгән һәм җыештырылган хәлдә таба. [45] Ан-
нары ул үзеннән дә явызрак җиде рухны ияртеп кайта, һәм алар
шунда яши башлыйлар. Һәм ул кешенең бу хәле элеккегә кара-
ганда да начаррак була. Бу явыз буын белән дә шулай булыр.

Гайсәнең анасы һәм энеләре

[46] Гайсә халыкка сөйләгән вакытта, Аның анасы һәм энеләре
тышта тордылар: алар Гайсә белән сөйләшергә теләделәр.
[47] Ниндидер бер кеше Гайсәгә әйтте:

– Синең әниең белән энеләрең тышта басып торалар. Алар Синең белән сөйләшергә телиләр.
48 Гайсә исә бу кешегә җавап бирде:
– Кем Минем анам һәм кем туганнарым?
49 Һәм кулы белән шәкертләренә күрсәтеп:
– Менә Минем анам һәм туганнарым! – диде. – 50 Чөнки
Күктәге Атамның ихтыярын үтәүче кеше Миңа ир туганым да, кыз туганым да, анам да була.

Чәчүче хакында гыйбрәтле хикәя

13 1 Гайсә шул көнне өйдән чыкты һәм диңгез ярына барып
утырды. 2 Аның тирәсенә күп халык җыелды. Шунлык-
тан Аңа көймәгә утырырга туры килде, ә бөтен халык
яр буенда басып торды. 3 Һәм Гайсә гыйбрәтле хикәяләр аша
аларга күп нәрсә хакында сөйләде:
– Менә, чәчүче чәчәргә чыккан. 4 Ул чәчкәндә орлыкларның
бер өлеше юл буена төшкән. Кошлар очып килеп, аларны чүп-
ләп бетергән. 5 Икенче бер өлеше туфрагы аз булган ташлы
урынга төшкән. Тирән ятмаганга күрә, алар тиз шытып чыккан-
нар. 6 Ә инде кояш чыгып кыздыргач, тамырлары булмаганлык-
тан, үсентеләр шиңеп төшкәннәр. 7 Орлыкларның башкалары
күгәнлеккә төшкән. Күгән куаклары үсеп, аларны басып кит-
кән. 8 Ә башка орлыклар исә уңдырышлы җиргә төшкән һәм
йөзләтә, алтмышлата, утызлата уңыш биргән. 9 Колаклары бул-
ганнар – ишетсеннәр!
10 Шәкертләре Аның янына килеп, сорадылар:
– Син ни өчен халык белән кинаяле хикәяләр кулланып сөйләшәсең?
11 – Сезгә Күкләр Патшалыгының серләрен белү бирелгән, ә
аларга бирелмәгән, – диде Ул. – 12 Кемнең бар, шуңа бирелер
һәм аңарда артыгы белән булыр. Ә кемнең юк, аңардан булга-
ны да тартып алыныр. 13 Менә шуңа күрә Мин аларга кинаяле
хикәяләр кулланып сөйлим: алар бит карыйлар, әмма күрми-
ләр, тыңлыйлар, әмма ишетмиләр һәм төшенмиләр. 14 Шулай
Ишагыйянең пәйгамбәрлек сүзләре аларда тормышка ашты:

«Тыңлап-тыңлап та, аңламассыз,
Карап-карап та, күрмәссез.
15 Чөнки бу халыкның йөрәген май баскан.
Көчкә генә ишетә колаклар,
Күзләрен дә алар йомганнар.
Әгәр шулай булмаса,
Күзләре белән күрерләр,
Колаклары белән ишетерләр иде.

Йөрәкләре белән аңларлар,
Миңа таба борылырлар
Һәм Мин аларны савыктырыр идем».
16 Ләкин сезнең күзләрегез бәхетле, чөнки алар күрәләр,
колакларыгыз бәхетле, чөнки алар ишетәләр. 17 Ышаныгыз: сез
күрә торган нәрсәләрне күп пәйгамбәрләр һәм тәкъвалар кү-
рергә теләделәр, әмма күрмәделәр; сез хәзер ишеткән нәрсә-
ләрне ишетергә теләделәр, әмма ишетмәделәр.
18 Шулай итеп, чәчүче хакындагы кинаяле хикәянең нәрсә
аңлатканын тыңлагыз. 19 Патшалык хакындагы сүзне тыңлаучы
һәм аны аңламаучы һәркемнең йөрәгенә чәчелгәнне шайтан
килеп алып китә. Бу – юл буена чәчелгән орлык. 20 Ташлы
урынга чәчелгән орлык исә, сүзне ишетү белән, аны шунда ук
шатланып кабул итүче кеше ул. 21 Әмма аның тамыры булма-
ганлыктан, ул сүзне вакытлыча гына тота. Сүз аркасында кайгы
яки эзәрлекләүләр булса, ул бик тиз чигенә. 22 Күгәнлеккә чә-
челгәне исә – ул сүзне ишетүче кеше, әмма тормыш мәшә-
катьләре һәм байлыкка кызыгу сүзне басып китә һәм ул уңыш
бирми. 23 Уңдырышлы җиргә чәчелгәне – сүзне ишетеп, аны
аңлаучы кеше, ул җимеш бирә һәм уңышы йөзләтә, алтмышла-
та һәм утызлата була.

Тиле бодай хакында гыйбрәтле хикәя

24 Гайсә аларга тагын бер гыйбрәтле хикәя сөйләде:
– Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга ките-
регез: кеше үзенең басуына иң яхшы орлыгын чәчкән. 25 Әмма
төнлә, һәммәсе йоклаган чакта, аның дошманы килеп, иген ара-
сына тиле бодай чәчеп киткән. 26 Үсентеләр күтәрелеп, башак-
лары күренгән вакытта, тиле бодай да күренә башлаган. 27 Йорт
хуҗасының хезмәтчеләре аңа килеп: «Әфәнде, син бит үзеңнең
басуыңа орлыкның иң яхшыларын чәчтең. Тиле бодай каян ки-
леп чыккан соң?» – дип сорадылар. 28 «Бу дошман эше», – дип
җавап бирде хуҗалары. Алар әйттеләр: «Теләсәң, без барып
утыйк аларны!» 29 Ләкин ул әйтте: «Кирәкми, югыйсә утаган ва-
кытта тиле бодай белән бергә игенне дә йолкуыгыз бар. 30 Аны-
сы да, монысы да уңыш урганга кадәр үссеннәр. Ә инде урак
өстендә Мин уручыларга әйтермен: „Иң элек яндыру өчен, тиле
бодай көлтәләрен җыегыз, ә игенне келәткә илтеп салыгыз“».

Горчица орлыгы һәм чүпрә хакында гыйбрәтле хикәя

31 Гайсә аларга тагын бер гыйбрәтле хикәя сөйләде:
– Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга ките-
регез: менә бер кеше үз басуына горчица орлыгын чәчкән. 32 Ул

бөтен орлыклардан да кечкенәрәк, ә инде үсеп җиткәч, бакча-
дагы һәммә үсемлекләрдән дә зуррак, агач кебек була. Һәм
кошлар, очып килеп, аның ботакларында оя ясыйлар.
33 Гайсә аларга тагын бер гыйбрәтле хикәя сөйләде:
– Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга ките-
регез: менә бер хатын чүпрә белән бер капчык оннан камыр
басып куйган һәм берникадәр вакыттан соң бөтен камыр ка-
барган.
34 Боларның барысын Гайсә халыкка кинаяле хикәя итеп
сөйләде. Ул аларга кинаяле хикәя кулланмыйча бернәрсә дә
сөйләмәде. 35 Бу – пәйгамбәр әйткәннәр гамәлгә ашсын өчен
булды:

«Мин аларга кинаяле хикәяләр аша сөйләрмен,
Дөнья яратылган көннәрдән бирле
билгеле булмаганны сөйләрмен».

Тиле бодай хакындагы гыйбрәтле хикәянең мәгънәсе

36 Аннары, халыкны җибәреп, Гайсә өйгә керде. Шәкертләре
Аның янына килеп:
– Басудагы тиле бодай хакындагы гыйбрәтле хикәянең мәгъ-
нәсен безгә аңлатып бирче! – диделәр.
37 – Яхшы орлык чәчүче – ул Адәм Улы, – диде Гайсә. –
38 Басу – дөнья ул, яхшы орлыклар – Патшалык кешеләре, тиле
бодай – шайтан кешеләре, 39 һәм аны чәчүче дошман – иблис.
Урак өсте – дөнья бетү ул, ә уручылар – фәрештәләр. 40 Тиле
бодайны җыеп, утта яндырган кебек, дөнья беткәндә дә шулай
булачак. 41 Адәм Улы Үзенең фәрештәләрен җибәрер, алар
Аның Патшалыгыннан гөнаһка тартучыларның һәм явызлык
эшләүчеләрнең һәммәсен җыеп, 42 янып торган утлы мичкә
ташларлар. Анда елау һәм теш шыкырдату булыр. 43 Ә тәкъва
кешеләр Аталарының Патшалыгында кояштай балкып торыр-
лар. Колаклары булганнар ишетсеннәр!

Яшерелгән хәзинә һәм энҗе хакында гыйбрәтле хикәя

44 Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга ките-
регез: берәү кырда күмеп куелган хәзинәне тапкан, ди. Ул аны
яңадан күмеп куйган һәм, шатланып, бөтен булган нәрсәсен
сатып, шул кырны сатып алган.
45 Күкләр Патшалыгы тагын нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга
китерегез: сәүдәгәр яхшы энҗеләр эзли, ди. 46 Менә ул искит-
кеч матур энҗе тапкан. Кайтып, бар булган нәрсәсен саткан
һәм аны сатып алган.

Ятьмәгә эләккән балыклар хакында гыйбрәтле хикәя

[47] Күкләр Патшалыгы тагын нәрсәгә охшаган? Күз алдыгызга
китерегез: балыкчылар диңгездә ятьмә салганнар һәм аңа төрле
балыклар эләккән, ди. [48] Ятьмә балык белән тулгач, алар ять-
мәне ярга тартып чыгарганнар да, утырып, балыкларны сайлый
башлаганнар. Яхшыларын кәрзингә салганнар, ә ашарга ярак-
сызларын исә читкә ташлаганнар. [49] Дөнья беткәндә дә шулай
булачак: фәрештәләр килеп, тәкъвалардан яман кешеләрне
аерырлар. [50] Аларны янып торган утлы мичкә ташларлар. Анда
елау һәм теш шыкырдату булыр.

[51] Сез боларның барысын да аңладыгызмы?

– Әйе, – дип җавап бирделәр шәкертләре.

[52] – Менә шуңа күрә, – диде аларга Гайсә, – Күкләр Пат-
шалыгының шәкерте булган һәр канунчы үзенең келәтеннән
иске әйберләрен дә, яңаларын да чыгаручы йорт хуҗасы белән
охшаш.

Гайсә Насарада инкяр ителә

[53] Шушы гыйбрәтле хикәяләрне сөйләп бетергәч, Гайсә
аннан китте. [54] Үз шәһәренә кайткач, Ул аларның гыйбадәтха-
нәләрендә өйрәтте. Тыңлаучыларның һәммәсе таң калды.

– Шундый тирән акыл һәм кодрәтле эшләр Аңарда кайдан
икән? – диделәр алар. – [55] Ул балта остасының улы түгелме
соң? Аның анасы – Мәрьям, энеләре – Ягъкуб, Йосыф, Ши-
мун һәм Яһүд түгелме соң? [56] Һәм Аның бөтен сеңелләре мон-
да яшәмимени? Шулай булгач, моның барысы Аңа кайдан
килгән?

[57] Һәм Аны кире кактылар.

– Пәйгамбәр һәр җирдә ихтирам ителә, фәкать үзенең вата-
нында һәм өендә генә хөрмәт күрми, – диде аларга Гайсә.

[58] Аларның ышанмаулары аркасында, Ул анда күп могҗиза-
лар эшләмәде.

Чумдыручы Яхъяның үлеме

14 [1] Шушы вакытта идарәче Һируд Гайсә хакында ишетте.
[2] Ул үзенең кешеләренә: «Ул – үледән терелеп торган
Чумдыручы Яхъя. Шуңа күрә, Аның кодрәтле эшләр күр-
сәтергә куәте бар», – диде. [3] Чөнки Һируд, аның абыйсы Фи-
липнең Һирудия исемле хатыны аркасында, Яхъяны богаулап,
төрмәгә япкан иде. [4] Чөнки Яхъя: «Сиңа аның белән яшәргә
ярамый», – дигән иде. [5] Һируд аны үтерер иде, әмма Яхъяны
пәйгамбәр дип исәпләгән халыктан курыкты.

[6] Һирудның туган көнендә Һирудиянең кызы кунаклар ал-
дында биеде һәм Һирудка шулкадәр охшады ки, [7] ул ни генә
сорамасын, барын да бирергә ант итте. [8] Кыз исә, анасы өйрәт-
кәнчә:

– Хәзер үк Чумдыручы Яхъяның башын тәлинкәгә салып китер, – дип әйтте.

[9] Патша кайгыга төште, әмма кунаклар алдында әйтелгән
ант хакына кызның теләген үтәргә [10] һәм, төрмәдә Яхъяның
башын кистерергә, дип әмер бирде. [11] Башны тәлинкәгә са-
лып китерделәр һәм кызга бирделәр, ә ул анасына илтеп
бирде. [12] Яхъяның шәкертләре килеп, аның гәүдәсен алып
кабергә салдылар, аннары китеп, бу хакта Гайсәгә хәбәр ит-
теләр.

Биш меңне ашату

[13] Гайсә исә бу хакта ишеткәч, ялгызы гына көймәгә утырып,
аулак урынга китте. Әмма кешеләр бу турыда ишеткәч, шәһәр-
ләреннән чыгып, Аның артыннан җәяүләп киттеләр. [14] Ярга
чыккач, Гайсә зур халык төркемен күреп алды. Ул аларны кыз-
ганды һәм авыру булганнарын савыктырды. [15] Кич җиткәндә,
Аның янына шәкертләре килделәр һәм:

– Бу кеше йөрми торган урын, ә вакыт соң инде. Халыкны җибәр; авылларга барып, үзләренә ризык сатып алсыннар, – диделәр.

[16] – Аларга китеп торасы түгел. Сез аларны үзегез ашаты-
гыз, – диде Гайсә.

[17] – Безнең монда бары тик биш икмәк һәм ике балык кына
бар, – диделәр тегеләр Гайсәгә.

[18] – Аларны Миңа монда китерегез, – диде Гайсә.

[19] Ул кешеләргә чирәмгә утырырга кушып, биш икмәкне
һәм ике балыкны алды да, күккә карап, шөкрана кылды һәм,
икмәкләрне сындыргалап, шәкертләренә бирде, ә алар исә ха-
лыкка өләштеләр. [20] Барысы да ашадылар һәм туйдылар. Шә-
кертләре калган сыныклардан тулы унике кәрзин җыйдылар.
[21] Барлык ашаучыларның саны исә, хатыннарны һәм балаларны
исәпкә алмаганда, биш меңгә якын иде.

Гайсә су өстеннән атлап килә

[22] Үзенең халыкны җибәрүен көтмичә, шәкертләренә, хәзер
үк көймәгә утырып, Үзеннән алданрак аргы якка чыгарга куш-
ты. [23] Халыкны җибәргәч, аулакта дога кылырга дип, Гайсә тау-
га менде. Кич җиткәч, Ул анда ялгызы булды. [24] Ә көймә исә
ярдан еракта иде, һәм, җил каршы булганлыктан, аңа көчле

дулкыннар бәрә иде. [25] Иртәнге өч белән алты арасында* Гай-
сә, диңгез өстеннән атлап, алар янына китте. [26] Шәкертләре
Гайсәнең диңгез өстеннән килүен күреп, куркыштылар:

– Бу өрәк! – диделәр. Һәм куркуларыннан кычкырып җи-
бәрделәр.

[27] – Кыю булыгыз, бу – Мин! Курыкмагыз! – диде шунда ук
аларга Гайсә.

[28] Шуннан соң Петер Аңа эндәште:

– Раббым! Әгәр Син булсаң, яныңа су өстеннән килергә
әмер бирче миңа.

[29] – Кил, – диде аңа Гайсә.

Петер, көймәдән чыгып, су өстеннән Гайсәгә таба китте.
[30] Әмма җилнең көчле булуын тоеп, куркып китте һәм бата
башлады.

– Коткар мине, Раббым! – дип кычкырып җибәрде ул.

[31] Гайсә шунда ук кулын сузып, аны эләктереп алды һәм
әйтте:

– Аз иманлы син, нигә икеләндең?

[32] Алар көймәгә кергәч, җил тынды. [33] Көймәдәге шәкертләре
Гайсә каршында йөзтүбән капландылар.

– Син чыннан да Аллаһы Улы! – диделәр алар.

[34] Алар, диңгезне кичеп, Геннисарет ярына чыктылар. [35] Җирле
халык, Гайсәне танып, бу хакта шундагы бөтен әйләнә-тирәгә
таратты һәм Аңа барлык авыруларны алып килде. [36] Алар Аның
киеменең чабуына гына булса да кагылырга рөхсәт бирүен
үтенделәр. Һәм кем генә кагылмасын, барысы да савыкты.

Кешене нәрсә пычрата

15 [1] Шуннан соң Иерусалимнан Гайсә янына фарисейләр
һәм канунчылар килделәр.
[2] – Ни өчен Синең шәкертләрең ата-бабалардан килгән
йолаларны бозалар: ашар алдыннан кулларын юмыйлар? – дип
сорадылар.

[3] – Ә сез ни өчен үзегезнең йолаларыгыз хакына Аллаһы
әмерен бозасыз? – дип каршы төште Гайсә. – [4] Аллаһы:
«Атаңны һәм анаңны хөрмәт ит» һәм «Атасын һәм анасын
хурлаган кеше үтерелергә тиеш», – дип әйткән. [5] Ә сез: «Берәр-
се атасына яки анасына: „Мин сиңа бирергә тиеш булган бү-
ләкне Аллаһыга вәгъдә иттем“, – дип әйтсә, [6] аңа инде атасын

---

* 14:25 *Иртәнге өч белән алты арасында* – грекча сүзгә-сүз «төннең
дүртенче сак вакытында». Рим системасы буенча, төн өчәр сәгать-
тән торган дүрт сак вакытына бүленгән булган.

хөрмәтләмәсә дә ярый», – дип өйрәтәсез. Моның белән сез
үзегезнең йолагыз хакына Аллаһы сүзен юкка чыгарасыз.
7 Монафикълар! Сезнең хакта Ишагыйя пәйгамбәр алдан күреп
дөрес әйткән:

8 «Бу халык Мине теле белән хөрмәт итә,
ә күңелләре исә Миннән еракта.
9 Аларның Миңа табынулары бушка:
алар кеше уйлап чыгарган кагыйдәләргә өйрәтәләр».

10 Гайсә халыкны Үзе янына чакырып әйтте:

– Тыңлагыз һәм төшенергә тырышыгыз. 11 Аллаһы алдында
кешене авызына кергән нәрсә түгел, ә авызыннан чыккан
нәрсә пычрата.

12 Шуннан соң, шәкертләре Аның янына килеп:

– Синең сүзләреңне ишетеп, фарисейләрнең рәнҗүләрен
беләсеңме? – диделәр.

13 – Күктәге Атам тарафыннан утыртылмаган һәр үсенте та-
мыры белән йолкыначак, – диде Ул. – 14 Калдырыгыз аларны!
Сукырларны җитәкләп йөрүче сукырлар алар. Сукыр сукырны
җитәкләп бара икән, чокырга икесе дә егылып төшәчәк.

15 – Безгә бу сүзләрне аңлатып бирче, – дип мөрәҗәгать итте
Аңа Петер.

16 – Әллә сез дә һаман аңламыйсызмы? – диде Гайсә. –
17 Авызга кергән нәрсәнең карынга керүе, ә аннан тышка чы-
гарылып ташлануы сезгә аңлашылмыймыни? 18 Кешенең
авызыннан чыкканы йөрәгеннән чыга. Аны шул пычрата.
19 Явыз ниятләр, кеше үтерү, зиначылык, фәхешлек, урлашу,
ялган шаһитлек итү, хурлау кешенең йөрәгеннән чыга. 20 Ке-
шене менә шулар пычрата. Ә юмаган куллар белән ашау кеше-
не пычратмый.

Мәҗүси хатынның иманы

21 Гайсә ул урыннан Тур һәм Сидун җирләренә китте. 22 Аның
янына шул җирләрдә яшәүче кәнганлы хатын килде.

– Әфәнде, Давыт Улы! Кызган мине: минем кызым җенле
һәм бик нык газаплана! – дип кычкырды ул.

23 Әмма Гайсә аңа бер сүз белән дә җавап кайтармады. Шә-
кертләре, янына килеп, Аннан үтенә башладылар:

– Җибәр аны. Югыйсә ул кычкырып безнең арттан килә.

24 – Мин Исраил халкының югалган сарыкларына гына җи-
бәрелгән идем, – дип җавап бирде Гайсә.

25 Әмма хатын якын килде һәм Аның каршында йөзтүбән
капланып:

– Әфәнде, миңа ярдәм итче! – диде.

[26]– Икмәкне балалардан алып, көчекләргә ташлау яхшы түгел, – диде Гайсә.

[27]– Әйе, Әфәнде. Ләкин көчекләр дә хуҗаларының өстәленнән коелган валчыкларны ашый бит, – дип җавап кайтарды хатын.

[28]Гайсә аңа:

– Әй, хатын! Синең иманың нык! Сиңа теләгәненчә булсын, – диде.

Һәм шул ук вакытта аның кызы савыкты.

Дүрт меңне ашату

[29]Аннан киткәч, Гайсә Гәлиләя диңгезе яры буйлап барды.
Ул тауга менеп утырды. [30]Аның янына халык төркемнәре ак-
сакларны, сукырларны, гарипләрне, телсезләрне һәм башка
күп төрле авыру кешеләрне алып килделәр. Алар авыруларны
Аның аяклары янына салдылар, һәм Гайсә аларны савыктырды.
[31]Телсезләрнең сөйләшүен, гарипләрнең савыгуын, аксаклар-
ның йөрүен һәм сукырларның күрүен күреп, халык таң калды.
Һәм алар Исраил Аллаһысын данладылар.

[32]Гайсә шәкертләрен чакырып, аларга:

– Кешеләрне кызганам. Алар Минем белән инде өч көн буе, ә ашарларына һичнәрсәләре юк. Минем аларны ач килеш җибәрәсем килми: юлда хәлсезләнерләр, – дип әйтте.

[33]– Шундый төркемне туендырырлык икмәкне монда, чүлдә, кайдан алырга? – диделәр Аңа шәкертләре.

[34]– Сездә ничә икмәк бар? – дип сорады Гайсә.

– Җиде икмәк һәм берничә кечкенә балык, – дип җавап бирделәр алар.

[35]Гайсә халыкка җиргә утырырга кушты һәм, [36]җиде ик-
мәкне һәм балыкларны алып, шөкрана кылды. Аларны сын-
дыргалап, шәкертләренә бирде, ә шәкертләре халыкка өләште.
[37]Барысы да ашап туйдылар. Шәкертләре калган сыныкларны
җиде кәрзин тутырып җыйдылар. [38]Ә ашаучылар исә, хатын-
нарны һәм балаларны исәпкә алмаганда, дүрт мең кеше иде.

[39]Халыкны җибәргәч, Гайсә көймәгә утырды һәм Мәгедән җирләренә юл тотты.

Гайсәдән илаһи билге күрсәтүен таләп итәләр

16 [1]Аннан соң, Гайсә янына фарисейләр һәм саддукейлар
килделәр. Аны сынарга теләп, Аннан күктән илаһи бил-
ге күрсәтүен үтенделәр. [2]Әмма Ул:
– Кич белән сез: «Күк йөзе кызыл, шуңа күрә һава торышы
яхшы булыр», – дисез. [3]Ә иртән иртүк: «Бүген давыл булачак,

чөнки күк йөзе кып-кызыл һәм хәвефле», – дисез. Күккә карап,
сез һава торышын алдан әйтә аласыз, ә вакытларның билгеләрен
аера белмисез. 4 Явыз һәм иман итмәүче буын кешеләре! Сез
илаһи билгеләр таләп итәсез, әмма сезгә Юныс галәмәтеннән
башка билге бирелмәс, – дип җавап бирде.
Һәм Гайсә аларны калдырып китте.

Фарисейләр һәм саддукейлар ачыткысы

5 Шәкертләре башка ярга килеп җиттеләр. Алар үзләре белән
икмәк алырга онытканнар икән.
6 – Карагыз, фарисейләр һәм саддукейлар ачыткысыннан сак
булыгыз! – диде аларга Гайсә.
7 Алар исә үзара: «Ул, безнең икмәгебез булмаганга, шулай
әйтә», – диештеләр.
8 Гайсә, моны белеп, аларга:
– Аз иманлылар! Сез ни өчен икмәгегез юклыгы турында
сөйләшәсез? 9 Сез берни дә аңламыйсызмыни? Биш мең кеше-
гә өләшкән биш икмәкне оныттыгызмы? Сез ул вакытта ничә
кәрзин җыеп алдыгыз? 10 Ә җиде икмәкне дүрт меңгә өләшү
хакында? Сез ул вакытта ничә кәрзин җыеп алдыгыз? 11 Минем
икмәк хакында әйтмәвем сезгә аңлашылмыймы? Фарисейләр
һәм саддукейлар ачыткысыннан сак булыгыз! – диде.
12 Шунда алар Гайсәнең икмәк ачыткысыннан түгел, ә фари-
сейләр һәм саддукейлар тәгълиматыннан сакланырга кушуын
аңладылар.

Кем ул Гайсә?

13 Филип Кайсариясе шәһәре янындагы җиргә килгәч, Гайсә
Үзенең шәкертләреннән сорады:
– Кешеләр Адәм Улын кем дип белә?
14 – Берәүләр Аны – Чумдыручы Яхъя, ди, икенчеләре –
Ильяс, ә кайберләре исә Иремия яки башка пәйгамбәрләрнең
берсе дип исәплиләр, – диделәр.
15 – Ә сез, сез Мине кем дип беләсез? – дип сорады алардан
Гайсә.
16 – Син – Мәсих, тере Аллаһының Улы, – дип җавап бирде
Шимун Петер.
17 – Яхъя улы Шимун, син бәхетле, чөнки моны сиңа кеше
түгел, ә Минем Күктәге Атам ачып бирде, – диде Гайсә.
18 – Шуңа күрә Мин сиңа әйтәм: син – Петер* һәм бу кыяда
Мин Үземә иман итүчеләр бердәмлеген төзиячәкмен. Аны үлем

---

* 16:18 *Петер* – грек телендә «кыя» дигән мәгънәне аңлата.

патшалыгы* җиңә алмас. [19] Мин сиңа Күкләр Патшалыгының
ачкычларын бирермен. Син җирдә тыйганны Аллаһы күкләрдә
тыячак, ә җирдә рөхсәт иткәнне Аллаһы күкләрдә рөхсәт итәчәк.
[20] Аннан соң, шәкертләренә Үзенең Мәсих булуын һичкемгә
дә әйтмәскә кушты.

Гайсә Үзенең үлеме хакында әйтә

[21] Шул вакыттан алып, Гайсә шәкертләренә Үзенең Иеру-
салимга барырга һәм анда аксакаллар, баш руханилар һәм
канунчылар тарафыннан күп газапларга дучар ителергә, анда
үтерелергә, әмма өченче көнне терелтеп торгызылырга тиешле-
ге хакында ачык итеп сөйли башлады.
[22] Петер исә, Аны читкәрәк чакырып, каршы әйтә башлады:
– Сине Аллаһы сакласын, Раббым! Синең белән мондый хәл
була күрмәсен!
[23] Әмма Гайсә, борылып, Петергә әйтте:
– Кит янымнан, шайтан! Син Мине вәсвәсәлисең, синдә
Аллаһы уйлары түгел, ә кешенеке.
[24] Аннары Гайсә шәкертләренә әйтте:
– Кем Минем арттан барырга тели, үз-үзеннән баш тартсын,
үзенең хачын алып, Минем арттан барсын. [25] Чөнки кем үзенең
тормышын саклап калырга тели, ул аны югалтыр. Ә кем үзенең
тормышын Минем хакка югалтса, ул аны табар. [26] Бөтен дөнья
милкен үзенә алып, җанын һәлак итсә, кешегә моннан ни
файда? Ул, үзенең җанын кире кайтарып алыр өчен, нәрсә
тәкъдим итә алыр икән соң? [27] Чөнки Адәм Улы Атасының
балкып торган шөһрәте һәм Үзенең фәрештәләре белән килер
һәм һәркемгә аның гамәленә карап бирер. [28] Сезгә хак сүз әй-
тәм: монда басып торучыларның кайберләре Адәм Улының
Патша булып килүен күргәнче үлемне татымаячаклар.

Гайсәнең тышкы кыяфәте үзгәрә

17 [1] Гайсә, алты көннән соң, Петерне, Ягъкубны һәм аның
энесе Яхъяны Үзе белән алып, биек тауга менде. Алар
анда үзләре генә иделәр. [2] Гайсәнең тышкы кыяфәте
аларның күз алдында үзгәреп китте: йөзе кояш кебек балкыды,
ә киемнәре яктылык кебек ап-ак булды. [3] Менә алар каршында
Муса белән Ильяс пәйгамбәрләр пәйда булдылар һәм алар
Гайсә белән сөйләштеләр. [4] Петер Гайсәгә әйтте:
– Раббыбыз! Безнең монда булуыбыз нинди яхшы! Телисеңме,
өч чатыр корам: берсен Сиңа, берсен Мусага, берсен Ильяска?

---

* 16:18 *Үлем патшалыгы* – грек телендә сүзгә-сүз: «үлем капкасы».

[5] Петер сөйләгән вакытта балкып торган болыт төшеп, аларны
каплады. Һәм болыт эченнән: «Бу – Минем сөекле Улым, Ул
Минем куанычым. Аны тыңлагыз!» – дигән сүзләр ишетелде.

[6] Бу тавышны ишетеп, шәкертләр йөзтүбән капландылар һәм
нык куркыштылар. [7] Гайсә, яннарына килеп, аларга кагылды һәм:

– Торыгыз, курыкмагыз! – диде.

[8] Шәкертләр, күтәрелеп карагач, Гайсәдән башка беркемне
дә күрмәделәр.

[9] Таудан төшкәндә Гайсә аларга боерып әйтте:

– Адәм Улы терелтеп торгызылганга кадәр, күргәнегез ха-
кында беркемгә дә сөйләмәгез.

[10] – Ә канунчылар ни өчен, башта Ильяс килергә тиеш, дип
әйтәләр? – дип сорадылар шәкертләре.

[11] – Чыннан да, башта Ильяс килеп, барын да үз урынына
урнаштырачак, – дип җавап бирде Гайсә. – [12] Сезгә әйтәм:
Ильяс килде инде, ләкин кешеләр аны танымадылар һәм аның
белән ни теләсәләр, шуны эшләделәр. Шулай ук Адәм Улы да
алар аркасында күп газаплар кичерәчәк.

[13] Шунда шәкертләре Гайсәнең Чумдыручы Яхъя хакында
сөйләгәнен аңладылар.

Гайсә җенле малайны савыктыра

[14] Алар халык төркеме янына әйләнеп кайткач, Гайсә алдына
бер кеше килде һәм тезләренә егылып:

[15] – Әфәндем, улымны кызганчы! Аңарда өянәк авыруы, ул
бик газаплана. Еш кына әле утка, әле суга ташлана. [16] Мин аны
шәкертләреңә китергән идем, әмма алар аны савыктыра алма-
дылар, – диде.

[17] – Әй, имансыз һәм бозык буын! Миңа күпме сезнең белән
булырга? Сезне күпме түзеп торырга? Малайны Минем янга
китерегез! – диде Гайсә.

[18] Гайсә җенгә чыгарга әмер бирде. Җен чыкты, малай исә
шул ук мизгелдә савыкты.

[19] Шәкертләре Гайсә белән ялгыз гына калгач, Аның янына
килделәр һәм:

– Ни өчен без аны куып чыгара алмадык? – дип сорадылар.

[20] Гайсә җавап бирде:

– Чөнки ишануыгыз аз. Сезгә хак сүз әйтәм: сезнең горчица
орлыгы кадәр генә ишануыгыз булса һәм менә бу тауга: «Мон-
нан тегендә күчеп кит», – дип әйтсәгез, ул урыныннан күчәр
иде; сезгә мөмкин булмаган һичнәрсә булмас иде. [[21]]*

---

* 17:21 Кайбер кульязмаларда 21 нче аять тә бар: «Мондый җеннәр
төре исә фәкать дога кылу һәм ураза тоту белән куып чыгарыла».

[22]Алар Гәлиләядә бергә җыелгач, Гайсә аларга әйтте:
– Адәм Улы кешеләр кулына тотып бирелергә [23]һәм үтерелергә тиеш, әмма өченче көнне Ул терелтеп торгызылачак.

Шәкертләр бик зур хафага төштеләр.

Аллаһы Йортына бирелә торган сәдака

[24]Алар Кәпәрнаумга килеп җиткәч, Аллаһы Йортына салым* җыючылар Петер янына килделәр.

– Остазыгыз салым түләмиме? – дип сорадылар алар.

[25]– Әйе, түли – дип җавап бирде Петер.

Петер өйгә кергәч, беренче булып сүзне Гайсә башлады:

– Петер, син ничек уйлыйсың: җирдәге патшалар салымны һәм ясакны кемнән түләтәләр? Үз халкыннанмы, әллә чит җир кешеләреннәнме?

[26]Петер:

– Чит җир кешеләреннән, – дип җавап бирде.

– Алай булгач, үзенекеләре түләүдән ирекле, – диде Гайсә. –
[27]Әмма аларны рәнҗетмик. Диңгезгә барып кармак сал. Беренче эләккән балыкны алып, аның авызын ач һәм анда көмеш тәңкә табарсың. Аны алып, Минем өчен дә, үзең өчен дә салым җыючыларга бир.

Кем иң бөеге?

18 [1]Шуннан соң Гайсә янына шәкертләре килделәр һәм:
– Күкләр Патшалыгында кем иң бөеге? – дип сорадылар.

[2]Гайсә бер баланы чакырып алып, алар каршына бастырды
[3]һәм:

– Сезгә хак сүз әйтәм: әгәр сез үзгәреп, шушындый балалар кебек булмасагыз, Күкләр Патшалыгына кермәячәксез, – диде.
[4]– Кем шушы бала кебек үзен кече итеп тота, шул Күкләр Патшалыгында иң бөеге булыр. [5]Һәм Минем хакка шушындый бер
баланы кабул иткән кеше Мине кабул итә. [6]Әмма Миңа иман
итүче шушындый кечкенәләрнең берсен юлдан яздыручыны, муенына тегермән ташын асып, тирән диңгез суында батырсалар, аның өчен яхшырак булыр иде.

[7]Дөньяга кайгы, чөнки юлдан яздырырдай нәрсәләр күп! Вәсвәсәләрнең килүе котылгысыз, әмма алар кем аркылы килә,
шуңа кайгы! [8]Әгәр сине кулың яки аягың вәсвәсәгә төшерсә,

---

* [17:24] *Аллаһы Йортына салым* – төп нөсхәдә: «ике драхма». Һәр яһүд ир-аты елга бер тапкыр Аллаһы Йортына ике динарга тигез булган ике драхма күләмендә салым түләргә тиеш булган.

аны чабып, читкә ташла! Ике кулың һәм ике аягың белән мәңгелек утка ташлануга караганда, тормышка бер кулың белән яки аксак килеш керүең синең өчен яхшырак.
[9] Әгәр күзең сине вәсвәсәгә төшерсә, аны суырып алып, читкә ташла! Ике күзең белән җәһәннәм утына ташлануга караганда, тормышка бер күзең белән керүең яхшырак.

Югалган сарык хакында гыйбрәтле хикәя

[10] Карагыз, бала кебек иман итүчеләрнең берсен дә түбәнсетмәгез. Сезгә әйтәм: аларның фәрештәләре һәрвакыт Күктәге Атамның йөзен күреп торалар. [[11]]*

[12] Сез ничек уйлыйсыз? Әгәр берәүнең йөз сарыгы булып, аның берсе югалса, ул кеше, туксан тугыз сарыгын тауларда калдырып, югалганын эзләп китмәсме икән соң?
[13] Ә инде тапкач, сезгә хак сүз әйтәм: югалмаган туксан тугызга караганда, табылганына күбрәк куаныр.
[14] Сезнең Күктәге Атагыз да шулай: кечкенәләрнең берсенең дә һәлак булуын теләми.

Әгәр имандашың гөнаһ кылса

[15] Әгәр туганың сиңа каршы гөнаһ кылса, барып, гаебен үзенә генә фаш ит. Ул тыңласа, син туганыңны үзеңә кайтарган булырсың.
[16] Ләкин тыңламаса, һәр очрак ике яки өч шаһит белән раслансын өчен, үзең белән бер яки ике кешене ал.
[17] Әгәр аларны да тыңламаса, иман итүчеләр бердәмлегендә сөйлә, ә инде бердәмлек әгъзаларын да тыңламаса, ул чакта аның белән мөгамәләң мәҗүси, яки салым җыючы белән булган кебек булсын.

[18] Сезгә хак сүз әйтәм: җирдә нәрсәне тыйсагыз, шуны күктә Аллаһы тыяр һәм нәрсәне рөхсәт итсәгез, күктә Аллаһы да рөхсәт итәр.

[19] Тагын сезгә әйтәм: сезнең икегез җирдә, үзара килешеп, Күктәге Атамнан нәрсә генә сорасагыз да, Ул аны эшләячәк.
[20] Чөнки икәү яки өчәү Минем хакка җыелса, Мин дә алар белән булачакмын.

Мәрхәмәтсез хезмәтче хакында гыйбрәтле хикәя

[21] Шуннан соң Аның янына Петер килде һәм:

– Раббым, туганымны, әгәр ул миңа каршы гөнаһ кылса, ничә тапкыр кичерергә тиешмен? Җидегә кадәрме?

[22] – Юк, җидегә кадәр түгел, ә җитмеш тапкыр җидегә кадәр, – диде аңа Гайсә. –
[23] Күкләр Патшалыгы менә нәрсәгә охшаулы.

---

* [18:11] Кайбер кулъязмаларда 11 нче аять тә бар: «Чөнки Адәм Улы югалганны коткарырга килде».

Күз алдына китерегез: бер патша үзенең хезмәтчеләреннән хисап эшен таләп иткән. [24]Акча хисабы эше башлангач, аңа ун мең талант* бурычлы бер кешене китергәннәр. [25]Ул акчаларны кайтарып бирә алмагач, бурычын түләтер өчен, патша аның үзен дә, хатынын да, балаларын да, милкен дә сатырга әмер биргән. [26]Бу хезмәтче патша каршында йөзтүбән капланып әйткән: «Бурычымны көтче! Мин сиңа барын да кайтарып бирәчәкмен!» [27]Хуҗасы, аны кызганып, бурычын бәхилләгән һәм хезмәтчесен җибәргән.

[28]Ләкин бу хезмәтчесе, киткәч, үзенә бары тик йөз динар** тиешле хезмәттәшләренең берсен очраткан. Ул аның бугазынаябышып, буа башлаган. «Миңа бурычыңны түлә!» – дип таләп иткән. [29]Тегесе, тезләренә егылып, аңа: «Бурычымны көтче, мин кайтарып бирәчәкмен!» – дигән. [30]Әмма тегесе, риза булмыйча, бурычын түләгәнгә кадәр, аны төрмәгә утырткан. [31]Патшаның башка хезмәтчеләре, моны күреп, бик кайгырганнар һәм бар булган хәлне хуҗаларына сөйләп биргәннәр. [32]Шуннан соң хуҗасы аны чакырып әйткән: «Яраксыз кол! Үтенгәч, мин синең бөтен бурычыңны бәхилләдем. [33]Мин рәхимлек күрсәткән кебек, хезмәттәшеңә син дә рәхимлек күрсәтергә тиеш идең бит!» [34]Һәм ачуы чыккан патша, хезмәтчесе бөтен бурычын түләп бетергәнгә кадәр, аны газаплаучылар кулына тапшырган.

[35]Әгәр туганыгызны ихлас күңелдән кичермәсәгез, Күктәге Атам да сезнең белән шулай эшләячәк.

Гайсә аерылышу хакында өйрәтә

19 [1]Гайсә Үзенең сүзен тәмамлагач, Гәлиләядән китеп, Үрдүн аръягындагы Яһүдия җиренә юнәлде. [2]Артыннан халык төркемнәре барды, һәм Ул алар арасындагы авыруларны савыктырды. [3]Гайсә янына фарисейләр килгәч, Аны сынарга теләп, сорадылар:

– Ир кешегә хатынын һәртөрле сәбәптән аерып җибәрергә канун рөхсәт итәме?

[4]– Кешеләрне бар иткәндә, Булдыручы баштан ук «аларны ир һәм хатын итеп бар итте», – дигәнне сез укымадыгызмыни? – дип сорады Гайсә. – [5]Һәм Аллаһы әйткән: «Шуңа күрә, ир кеше, атасын һәм анасын калдырып, хатынына кушылыр һәм

---

* 18:24 *Талант* – римлыларның иң зур акча берәмлеге. Ул эшченең унбиш еллык хезмәт хакын тәшкил иткән.

** 18:28 *Динар* – көмеш тәңкә. Эшченең бер көнлек хезмәт хакын тәшкил иткән.

икесе дә бер тән булыр». 6 Шулай итеп, алар инде ике кеше
түгел, ә бер бөтен. Аллаһы кушылдырганны кеше аермасын.
7 – Ә нигә соң Муса, кеше хатынын аерып җибәргәндә, аңа
аерылышу кәгазен бирергә тиеш, дип боерган? – диделәр
алар.
8 – Ул сезгә күңелләрегез каты булганга күрә аерылышырга
рөхсәт биргән. Башта алай түгел иде, – диде Гайсә. – 9 Сезгә
әйтәм: ир кеше, зина кылу сәбәбе булмый торып, хатыны бе-
лән аерылыша һәм башкага өйләнә икән, ул зина кыла.
10 Шәкертләре Аңа:
– Ирнең хатынга карата мөнәсәбәте шундый була икән, ул
чакта өйләнмәве яхшырак, – диделәр.
11 – Мин әйткәннәрне барысы да кабул итә алмыйлар, ә ба-
ры тик кемгә бирелгән булса, шул кабул итәр, – дип җавап
бирде Гайсә. – 12 Чөнки кешеләр төрле сәбәпләр аркасында
өйләнми: берәүләр ана карынынннан шундый булып туалар,
икенчеләрен кешеләр шундый итәләр, һәм өченчеләре исә
Күкләр Патшалыгы хакына үзләре өйләнмиләр. Моны кем ка-
бул итә ала, шул кабул итсен!

Гайсә балаларга фатиха бирә

13 Шуннан соң, кулларын куеп дога кылсын дип, кешеләр
Гайсә янына балаларны алып килделәр. Шәкертләре исә алар-
ны шелтәләделәр. 14 Әмма Гайсә:
– Балаларга ирек бирегез, аларга Минем янга килергә ко-
мачауламагыз! Чөнки Күкләр Патшалыгы менә шундыйлар-
ныкы, – диде.
15 Алар өстенә фатихалау өчен кулларын куйгач, Гайсә аннан
китте.

Гайсә һәм бер бай

16 Бервакыт Гайсә янына бер кеше килде:
– Остаз, мәңгелек тормышны алыр өчен мин нинди игелекле
эш эшләргә тиеш? – дип сорады ул.
17 – Син игелек хакында ник Миннән сорыйсың? Берәү генә
игелекле. Мәңгелек тормышка керәсең килә икән, Аның әмер-
ләрен үтә, – диде Гайсә.
18 – Нindиләрен? – дип сорады тегесе. Гайсә җавап бирде:
– Кеше үтермә, зина кылма, урлама, ялган шаһитлек итмә,
19 атаңны һәм анаңны хөрмәт ит һәм якыныңны үзеңне яраткан
кебек ярат.
20 – Мин боларны үтәп килдем. Миңа тагын нәрсә җитми? –
дип сорады егет.

21 – Камил булырга теләсәң, бар да, булган милкеңне сатып,
фәкыйрьләргә өләш. Шулай эшләсәң, күктәге хәзинәгә ия
булырсың. Аннары яныма кил дә Миңа ияр, – диде Гайсә.

22 Егет исә, бу сүзләрне ишетеп, борчуга төште һәм китеп
барды. Чөнки ул бик бай кеше иде. 23 Ә Гайсә шәкертләренә
әйтте:

– Сезгә хак сүз әйтәм: бай кешегә Күкләр Патшалыгына ке-
рүе кыен шул. 24 Тагын сезгә әйтәм: бай кешегә Аллаһы Патша-
лыгына керүгә караганда, дөягә энә күзе аша үтү җиңелрәк.

25 Шәкертләре, моны ишетеп, бик аптырадылар.

– Алай булгач, кем генә котыла алыр соң? – дип сорадылар
алар.

26 Гайсә аларга карап:

– Бу – кешеләргә мөмкин түгел, әмма Аллаһыга барысы да
мөмкин, – диде.

27 Шуннан соң Петер Гайсәгә мөрәҗәгать итте:

– Менә без, бөтен нәрсәбезне калдырып, Сиңа иярдек.
Моның өчен безгә нәрсә була?

28 – Сезгә хак сүз әйтәм: бөтен дөнья яңаргач, Адәм Улы
шөһрәтле тәхетенә утырганнан соң, сез дә, Миңа иярүчеләр,
Исраилнең унике кабиләсе өстеннән хакимлек итеп, унике
тәхеткә утырачаксыз. 29 Йортларын яки агай-энеләрен яки
апа-сеңелләрен яки ата-анасын яки балаларын яки басуларын
Минем хакка калдырган һәркем йөз тапкыр күбрәк алачак
һәм аңа мәңгелек тормыш биреләчәк. 30 Әмма беренче бул-
ганнарның күбесе ахыргы булырлар, ә ахыргылары исә беренче
булырлар.

Йөзем бакчасында эшләүчеләр хакында гыйбрәтле хикәя

20 1 Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаш? Күз алдыгызга
китерегез: иртән иртүк хуҗа үзенең йөзем бакчасына
эшчеләр ялларга барган. 2 Ялчылар белән көненә бер
динардан килешкәч, ул аларны йөзем бакчасына җибәргән.
3 Иртәнге сәгать тугызда* өеннән чыгып, базар мәйданына кил-
гәч, ул анда эшсез торган башка кешеләрне күреп 4 әйткән:
«Сез дә йөзем бакчасына барыгыз. Мин сезгә тиешенчә түләр-
мен». Алар киткәннәр. 5 Ә хуҗа унике сәгатьтә дә, көндезге
сәгать өчтә дә шулай ук эшләгән. 6 Сәгать бишләр тирәсендә
хуҗа тагын чыгып, басып торган кешеләрне күреп әйткән: «Сез
нигә монда көне буе эшсез торасыз?» – дип. 7 «Безне беркем дә

* 20:3 *Иртәнге сәгать тугызда* – вакыт хисабы турында сүзлекне
карагыз.

ялламады», – дип җавап кайтарганнар алар. Ул аларга: «Сез дә йөзем бакчасына барыгыз», – дип әйткән.

8 Кич җиткәч, хуҗа идарәчесенә: «Эшчеләрне чакырып,
аларга түлә. Соңгы ялланганнарыннан башлап, беренчеләре
белән тәмамла», – дигән. 9 Кичке биштә ялланганнар килеп,
һәрберсе бер динар акча алган. 10 Шуңа карап, беренчеләре:
«Күбрәк алырбыз», – дип уйлаганнар. Әмма алар да берәр ди-
нар акча алганнар. 11 Ә алгач, хуҗага зарлана башлаганнар:
12 «Бу соң килгәннәре бары тик бер сәгать эшләделәр, ә син
аларны безнең белән тиңләдең. Без бит бу көннең авырлыгын
һәм эсселеген кичердек».

13 Әмма ул аларның берсенә җавап биргән: «Дустым, мин сиңа
карата гаделсезлек эшләмәдем. Син минем белән бер динарга
килештең түгелме соң? 14 Үзеңә тиешлесен ал да кит. Ә мин бу
соңгысына да сиңа биргән хәтле бирәсем килә. 15 Үземнең ак-
чам белән үзем теләгәнчә эшләргә минем хокукым юкмыни?
Әллә син минем юмартлыгымнан көнләшәсеңме?»

16 Шулай, соңгылар беренче булырлар, ә беренчеләр исә соң-
гы булырлар, – диде Гайсә.

Гайсә янә Үзенең үлеме хакында әйтә

17 Иерусалимга таба барганда, Гайсә унике шәкертен читкә
чакырып, аларның үзләренә генә әйтте:

18 – Без Иерусалимга барабыз. Адәм Улы баш руханилар һәм
канунчылар кулына тотып биреләчәк, Аны үлемгә хөкем итә-
чәкләр 19 һәм, мыскыллау, камчылату һәм хачка кадаклату
өчен, мәҗүсиләр кулына тапшырачаклар. Әмма өченче көндә
Ул үледән терелтеп торгызылачак.

Гайсә һәм Зебедәй уллары

20 Шуннан соң Зебедәйнең хатыны, уллары белән Гайсә яны-
на килеп, Аның алдында тезләнде. Ул Аннан нәрсәдер сорарга
теләде.

21 – Син нәрсә телисең? – дип сорады Гайсә.

– Минем бу ике улым Синең Патшалыгыңда берсе уң ягыңа, икенчесе сул ягыңа утырачак, дип вәгъдә итсәң иде, – диде хатын.

22 – Сез нәрсә сораганыгызны белмисез, – диде Гайсә. –
Мин эчәчәк касәдән эчә алырсызмы?

– Алырбыз, – диделәр алар.

23 – Сез Минем касәмнән эчәрсез, ә уң ягыма яки сул ягыма
утырырга рөхсәт бирү Минем кулда түгел. Анда Атам тарафын-
нан билгеләнгәннәр утырачак.

[24] Бу хакта ишеткәч, калган ун шәкертнең бу туганнарына
каршы ачулары чыкты. [25] Ә Гайсә аларны чакырып алып:

– Сез беләсез: халык җитәкчеләре халыклар өстеннән ха-
кимлек итәләр һәм бөекләр халыкларны үз куллары астында
тоталар. [26] Ләкин сездә алай булмасын! Сезнең арагызда бөек
булырга теләүче башкаларга хезмәтче булсын, [27] һәм арагызда
беренче булырга теләүче сезнең өчен кол булсын. [28] Адәм Улы
да бит Үзенә хезмәт итсеннәр өчен дип килмәде, ә Үзе, хезмәт
итеп, күпләрне йолып алу өчен Үзенең тормышын бирергә дип
килде, – диде.

Гайсә ике сукырны савыктыра

[29] Гайсә шәкертләре белән Әрихә шәһәрен калдырып кит-
кәндә, Аның артыннан зур төркем барды. [30] Юл читендә ике
сукыр утыра иде. Алар Гайсәнең үтеп баруын ишеткәч, кычкы-
рып җибәрделәр:

– Әфәнде, Давыт Улы! Безне кызган!

[31] Халык, ачуланып, аларның дәшмәвен таләп итте, әмма
алар тагын да көчлерәк итеп:

– Әфәнде, Давыт Улы! Безне кызган! – дип кычкырдылар.

[32] Гайсә, туктап, аларны чакырды һәм:

– Сезнең өчен нәрсә эшләвемне телисез? – дип сорады.

[33] – Әфәнде! Безнең күзләребез ачылсын иде! – диделәр алар.

[34] Гайсә, аларны кызганып, күзләренә кулын тидерде: алар
шунда ук күрә башладылар һәм Аңа ияреп киттеләр.

Гайсәнең Иерусалимга тантана белән керүе

21 [1] Алар Иерусалимга якынлашканда, Зәйтүн тавындагы
Бәйтфәги авылына килгәч, Гайсә ике шәкертен җибәр-
де [2] һәм:

– Алда күренеп торган авылга барыгыз. Шунда ук бәйдәге
ана ишәк белән яшь ишәкне күрерсез. Аларны бәйдән ычкын-
дырып, Миңа китерегез. [3] Кем дә булса берәр нәрсә әйтсә, аңа:
«Алар Хуҗага кирәк», – дип әйтегез. Һәм ул ишәкләрне шунда
ук җибәрер, – диде.

[4] Бу – пәйгамбәр аша әйтелгән сүзләр гамәлгә ашсын өчен
булды:

[5] «Сион кызына әйтегез:
„Менә Патшаң сиңа килә.
Ул юаш; ишәккә һәм тайга,
камыт кигезелгән ишәк баласына атланган“».

[6] Шәкертләре, барып, барын да Гайсә кушканча эшләделәр.
[7] Баласы белән ишәкне алып китерделәр. Өс киемнәрен ишәкләр

өстенә салдылар һәм Гайсә аларга атланды. [8] Зур халык төрке-
ме киемнәрен юл өстенә җәйделәр, башкалары исә агач ботак-
ларын сындырып юлга салдылар. [9] Гайсәнең алдыннан һәм ар-
тыннан килүче зур халык төркемнәре:

– Давыт Улына Һошанна*!
Раббы исеме белән Килүче мөбарәк!
Югарыда Һошанна! –

дип кычкырдылар.

[10] Гайсә Иерусалимга килеп кергәч, бөтен шәһәр кузгалды.

– Кем бу? – дип сораштылар кешеләр.

[11] – Бу – Гайсә, Гәлиләядәге Насарадан пәйгамбәр, – дип
җавап бирде халык.

Аллаһы Йорты – дога кылу йорты

[12] Гайсә, Аллаһы Йортына кереп, барлык сатучыларны һәм
сатып алучыларны куып чыгарды, акча алмаштыручыларның
өстәлләрен һәм күгәрчен сатучыларның утыргычларын аударып
ташлады. [13] Гайсә аларга әйтте:

– Изге язмада: «Минем Йортым дога кылу йорты дип ата-
лыр», – дип язылган, ә сез аны юлбасарлар оясына әйләнде-
рәсез!

[14] Аллаһы Йортында Гайсә янына сукырлар һәм аксаклар
килде һәм Ул аларны савыктырды. [15] Ләкин баш руханиларның
һәм канунчыларның, Ул эшләгән искиткеч эшләрне һәм бала-
ларның Аллаһы Йортында: «Давыт Улына Һошанна!» – дип
кычкыруларын күреп, ачулары чыкты. [16] Алар Аңа әйттеләр:

– Аларның нәрсә әйтүләрен ишетәсеңме?

– Әйе, – дип җавап бирде Гайсә. – Сез: «Балалар һәм на-
расыйлар авызыннан Син Үзеңә мактау чыгарттың», – дип
язылганны әллә укымадыгызмы?

[17] Гайсә, аларны калдырып, шәһәрдән Бәйтәниягә китте һәм
төнне анда үткәрде.

Гайсә инҗир агачын каргый

[18] Иртә белән шәһәргә таба юл тотканда, Гайсәнең карыны
ачты. [19] Юл буендагы инҗир агачын күреп, Ул аның янына
килде, әмма яфрактан башка берни тапмагач, аңа:

– Беркайчан да җимешең булмасын! – диде.

Һәм шунда ук инҗир агачы корып төште.

---

* 21:9 *Һошанна* – яһүд телендә «ярдәм ит» яки «Аллаһыга дан» ди-
гәнне аңлата.

[20] Моны күреп, шәкертләренең исләре китте.

– Ничек алай кинәт кенә инҗир агачы корып төште соң? – дип сорадылар алар.

[21] – Сезгә хак сүз әйтәм: ышансагыз һәм икеләнмәсәгез, сез Мин инҗир агачы белән эшләгәнне генә эшләп калмассыз, әмма бу тауга: «Күтәрелеп, диңгезгә ташлан!» – дип әйтсәгез
дә шулай булачак. [22] Һәм догагызда ни генә сорасагыз да, әгәр
ышансагыз, алырсыз, – диде Гайсә.

Гайсәнең вәкаләте кемнән?

[23] Гайсә Аллаһы Йортына кереп, анда өйрәткән вакытта, янына баш руханилар белән халык аксакаллары килде.

– Син боларны нинди вәкаләт белән эшлисең? Андый хокукны Сиңа кем бирде? – дип сорадылар алар.

[24] – Мин дә сезгә бер сорау бирәм, – диде аларга Гайсә. – Әгәр сез җавап бирсәгез, Мин дә боларны нинди вәкаләт белән
эшләвемне әйтермен. [25] Яхъяның суга чумдыруы кемнән булды? Күктәнме, әллә кешеләрдәнме?

Алар үзара:

– Әгәр: «Күктән», – дип әйтсәк, Ул: «Ә ни өчен сез аңа
ышанмадыгыз?» – дип сораячак. [26] Ә инде: «Кешеләрдән», – дип
әйтсәк, халык безне нишләтер? Алар бит барысы да Яхъяны пәйгамбәр дип исәпли, – диештеләр.

[27] Шуңа күрә алар Гайсәгә:

– Белмибез, – дип җавап кайтардылар.

– Алай булгач, Мин дә сезгә боларны нинди вәкаләт белән эшләвемне әйтмим.

Ике угыл хакында сорау

[28] Ә менә бу хакта сез ни диярсез? Бер кешенең ике улы булган. Беренчесе янына килеп, ул әйткән: «Улым, бүген йөзем
бакчасына барып эшлә әле». [29] Тегесе: «Теләмим», – дип
әйткән, әмма бераздан кире уйлап, киткән. [30] Атасы икенче
улы янына килеп, шуны ук әйткән. Анысы исә: «Барам, әфәндем», – дип әйткән, әмма бармаган. [31] Аталарының ихтыярын
кайсысы үтәгән?

– Беренчесе, – дип җавап бирделәр тегеләр.

– Ышаныгыз: Аллаһы Патшалыгына салым җыючылар һәм
фахишәләр сездән алда керәчәкләр. [32] Чөнки Яхъя сезгә тәкъвалык юлын күрсәтергә дип килгән иде, әмма сез аңа ышанмадыгыз. Ә салым җыючылар һәм фахишәләр аңа ышандылар. Сез, моны күреп тә, барыбер тәүбә итмәдегез һәм аңа ышанмадыгыз.

Йөзем үстерүче явызлар хакында гыйбрәтле хикәя

33 Хәзер икенче гыйбрәтле хикәяне тыңлагыз.
Җир биләүче бер кеше булган. Ул йөзем бакчасы утырткан,
аны койма белән әйләндереп алган, йөзем изү өчен чокыр ка-
зыган, бакчаны саклау өчен манара торгызган һәм бакчаны йө-
зем үстерүчеләргә куллану өчен биреп, үзе чит якларга китеп
барган. 34 Уңыш җыяр вакыт җиткәч, үз өлешен алырга дип,
үзенең хезмәтчеләрен җибәргән. 35 Әмма йөзем үстерүчеләр
хезмәтчеләрен тотып, берсен кыйнаганнар, башкасын үтер-
гәннәр, өченчесен ташлар атып үтергәннәр. 36 Хуҗа тагын да
күбрәк хезмәтчеләрен җибәргән, әмма алар белән дә шулай ук
эшләгәннәр. 37 Ниһаять, «Улыма хөрмәт күрсәтерләр», – дип
уйлап, улын җибәргән. 38 Әмма йөзем үстерүчеләр хуҗаның
улын күреп, бер-беренә: «Бу – варис. Әйдәгез, аны үтерик һәм
аңа каласы мирас безнеке булыр», – диешкәннәр. 39 Алар аны
тотып, йөзем бакчасыннан алып чыгып үтергәннәр.
40 Шулай итеп, йөзем бакчасының хуҗасы әйләнеп кайткач,
бу йөзем үстерүчеләр белән нәрсә эшләр?
41 – Ул явыз кешеләрне коточкыч рәвештә үтерер һәм йөзем
бакчасын башка йөзем үстерүчеләргә кулланырга биреп торыр.
Болар хуҗага тиешле өлешне вакытында бирерләр, – дип җавап
бирделәр алар.
42 – Ә сез Изге язмада:
«Төзүчеләр яраксыз дип кире каккан таш
иң мөһим почмак ташы булды.
Бу Раббы тарафыннан эшләнде
һәм безнең алда гаҗәп нәрсә», –
дигәнне укымадыгызмыни? – диде Гайсә. – 43 Шуңа күрә, Мин
сезгә әйтәм: Аллаһы Патшалыгы сездән алынып, аның җиме-
шен китерүче халыкка биреләчәк. 44 Бу таш өстенә егылган
һәркем челпәрәмә киләчәк, ә ул таш кемнең дә булса өстенә
төшсә, аны сытачак.
45 Баш руханилар һәм фарисейләр Гайсәнең гыйбрәтле хикә-
яләрен ишетеп, Аның үзләре хакында сөйләвен аңладылар.
46 Алар Гайсәне кулга алырга теләделәр, ләкин Аны пәйгамбәр
дип исәпләгән халыктан курыктылар.

Туй мәҗлесе хакында гыйбрәтле хикәя

22 1 Гайсә, алар белән сөйләшкәндә, тагын гыйбрәтле хи-
кәяләр сөйләде:
2 – Күкләр Патшалыгы нәрсәгә охшаган? Күз алды-
гызга китерегез: патша үзенең улы өчен туй мәҗлесе үткәр-
гән. 3 Ул, чакырылган кунакларны мәҗлескә җыярга ниятләп,

хезмәтчеләрен җибәргән, ләкин кунаклар килергә теләмәгәннәр.
4 «Мәҗлесем инде әзер: үгезләрем һәм симертелгән мал суелган,
бөтен нәрсә әзер, кунакка килегез», – дип тагын хезмәтчеләрен
чакырылган кешеләргә әйтергә җибәргән. 5 Әмма, чакыруны
санга сукмыйча, аларның һәрберсе үз эшләре белән таралыш-
каннар: берсе басуына киткән, берсе үзенең сәүдә эшенә киткән,
6 ә калганнары исә хезмәтчеләрне тотып кыйнаганнар һәм үтер-
гәннәр. 7 Патша, ярсып, ул үтерүчеләрне юк итәргә, ә аларның
шәһәрләрен яндырырга әмер биреп, гаскәрен җибәргән. 8 Ә ан-
нан соң патша хезмәтчеләренә әйткән: «Мәҗлес әзер, ә чакы-
рылган кунаклар лаеклы булмадылар. 9 Юл чатларына барыгыз,
кемне генә күрсәгез дә, мәҗлескә чакырыгыз». 10 Хезмәтчеләр,
урамнарга чыгып, очраган бар кешене – яхшысын да, яманын да
алып килгәннәр. Бөтен мәҗлес бүлмәсе кунаклар белән тулган.

11 Ләкин патша, кунакларны карарга чыккач, анда бәйрәм
киеменә киенмәгән бер кешене күреп алган. 12 Патша аңа әйт-
кән: «Дус, син ничек монда бәйрәм киеме кимичә килдең?»
Тегесе эндәшмәгән. 13 Шуннан соң патша хезмәтчеләренә:
«Аның аяк-кулларын бәйләп, караңгылыкка чыгарып ташла-
гыз. Анда елау һәм теш шыкырдату булыр», – дигән. 14 Чөнки
чакырылганнар күп, ләкин сайланганнар аз.

Кайсарга салым түләү хакында сорау

15 Шуннан соң фарисейләр, китеп, Гайсәне ничек сүздә эләк-
терергә икән дип киңәшләштеләр. 16 Алар үзләренең шәкертлә-
рен Һируд тарафдарлары белән бергә Гайсә янына җибәрделәр.

– Остаз, – диделәр алар, – Синең дөрес Кеше булуыңны
һәм Аллаһы юлына хакыйкать буенча өйрәтүеңне без беләбез.
Кешеләрнең Синең хакта нәрсә уйлаганнары Сиңа мөһим тү-
гел, чөнки Син кешене кешедән аермыйсың. 17 Шуңа күрә,
әйтче безгә, Син ничек уйлыйсың: кайсарга салым түләүне
канун рөхсәт итәме, әллә юкмы?

18 Әмма Гайсә аларның явыз ниятләрен белеп, җавап бирде:

– Сез нигә Мине сыныйсыз, монафикълар? 19 Салымны
нинди акча белән түлисез, аны миңа күрсәтегез!

Алар Аңа динар бирделәр.

20 – Монда кемнең сурәте һәм кемнең исеме? – дип сорады
алардан Гайсә.

21 – Кайсарныкы, – дип җавап бирделәр тегеләр.

– Димәк, кайсарныкын кайсарга, ә Аллаһыныкын Аллаһыга
бирегез, – диде шуннан соң аларга Гайсә.

22 Бу сүзләрне ишетеп, алар хәйран калдылар. Һәм Аны кал-
дырып киттеләр.

Үледән терелү турында сорау

23 Шул ук көнне Гайсә янына саддукейлар килделәр. Алар
исә үлгән кешеләрнең терелүен инкяр итәләр иде. Алар Гайсә-
гә мондый сорау бирделәр:
24 – Остаз, Муса канунда әйткән: «Әгәр берәү, бала тудыр-
мыйча, үлеп китсә, аның тол хатынына бертуганы өйләнсен
һәм үлгән бертуганының буынын дәвам иттерсен». 25 Менә
безнең арабызда җиде туган бар иде. Беренчесе өйләнгән; бала
тудырмыйча, хатынын туганына хатынлыкка калдырып, үлеп
киткән. 26 Икенчесе дә, өченчесе дә һәм барлык җидесе белән
дә шулай булган. 27 Ә ахырда хатын үлеп киткән. 28 Шулай бул-
гач, үләләр терелгән вакытта, ул аларның кайсысының хатыны
булачак? Җидесе дә аның ире булган бит!
29 – Сез ялгышасыз, чөнки Изге язманы да, Аллаһы кодрәтен
дә белмисез, – дип җавап бирде Гайсә. 30 – Үлгәннәр терелеп
торганда, алар өйләнмәячәкләр дә, кияүгә дә чыкмаячаклар.
Алар күктәге фәрештәләрдәй булачаклар. 31 Ә үлгәннәрнең те-
релеп тору мәсьәләсенә кагылсак, Аллаһының әйткәннәрен сез
укымадыгызмыни? 32 Ул әйткән: «Мин – Ибраһим Аллаһысы,
Исхак Аллаһысы һәм Ягъкуб Аллаһысы». Аллаһы – үләләр
Аллаһысы түгел, бәлки терəләр Аллаһысы.
33 Гайсәне тыңлаган халык Аның тәгълиматына таң калды.

Иң мөһим әмер

34 Гайсәнең саддукейларны эндәшмәслек итүен ишеткәч,
фарисейләр бергә җыелдылар. 35 Аларның берсе, канунчы, Аны
сүзендә эләктерү нияте белән сорады:
36 – Остаз, канунда кайсы әмер иң мөһиме?
37 – «Раббы Аллаһыңны бөтен йөрәгең, бөтен җаның һәм бө-
тен акылың белән ярат», – диде Гайсә. – 38 Бу – беренче һәм
иң мөһим әмер. 39 Икенчесе дә шундый ук: «Якыныңны үзеңне
яраткан кебек ярат». 40 Бөтен Муса кануны һәм пәйгамбәрләр
шушы ике әмергә нигезләнгәннәр.

Мәсих – Давыт Улымы?

41 Фарисейләр исә бергә җыелгач, Гайсә алардан сорады:
42 – Сез Мәсих хакында нәрсә уйлыйсыз? Чыгышы буенча,
Ул – кем Улы?
– Давыт Улы, – дип җавап бирделәр алар.
43 – Ә ни өчен Давыт, Изге Рух белән илһамланып, Мәсихне
Раббы дип атый? Ул бит:
44 «Раббы Аллаһы минем Раббыма әйтте:

Мин дошманнарыңны салганчы
Синең аякларың астына
Утыр Минем уң ягымда», –
диде.
45 Шулай итеп, Давыт Аны Раббы дип атый икән, ничек инде Ул аның Улы була ала?
46 Беркем дә Аңа җавап кайтара алмады. Шушы көннән алып, бер кеше дә Гайсәдән нәрсә дә булса сорарга батырчылык итмәде.

Гайсә канунчылардан сакланырга куша

23 1 Шуннан соң Гайсә халыкка һәм Үзенең шәкертләренә мөрәҗәгать итте:
2 – Хокук буенча Муса урынын фарисейләр һәм канун-
чылар алдылар. 3 Шуңа күрә, аларның сезгә кушканнарын тың-
лагыз һәм үтәгез, әмма алар кебек эшләмәгез, чөнки алар үзләре
өйрәткәннәре буенча гамәл кылмыйлар. 4 Алар кешеләр җилкә-
сенә авыр йөкләр салалар, ә үзләре бармаклары белән дә кый-
мылдатырга теләмиләр. 5 Нәрсә генә эшләсәләр дә, аны кешеләр
күрсен дип эшлиләр. Алар маңгайларындагы һәм кулларындагы
догалар салган тартмачыкларын киңәйтәләр, күлмәк чукларын
озынайталар. 6 Мәҗлесләрдә алар иң түрдә, гыйбадәтханәләрдә
иң яхшы урыннарга утырырга яраталар, 7 җыелыш мәйданнарын-
да үзләрен ихтирам итеп сәламләүне һәм кешеләрнең аларны
«остаз» дип атауларын яраталар. 8 Ә сезне «остаз» дип атамасын-
нар, чөнки сезнең тик бер Остазыгыз бар һәм сез бер-берегезгә
туганнар. 9 Җирдә «ата» дип беркемне дә атамагыз – сезнең тик
бер Күктәге Атагыз бар. 10 Сезне «нәсыйхәтче» дип тә атамасын-
нар, чөнки сезнең бердәнбер Нәсыйхәтчегез – Мәсих. 11 Ә ара-
гыздагы иң бөеге сезнең өчен хезмәтче булсын. 12 Үзен-үзе күтә-
рүчене Аллаһы түбәнсетер, ә үзен түбәнсеткәнне Аллаһы күтәрер.
13 Кайгы сезгә, фарисейләр һәм канунчылар! Монафикълар! Сез кешеләрдән Күкләр Патшалыгын бикләп куясыз, үзегез дә кермисез, керергә теләүчеләрне дә кертмисез. [14]*
15 Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Монафикълар! Тик берәүне генә булса да иманыгызга китерер өчен, сез диңгезләр һәм коры җирләр аша үтәсез. Ә инде берәрсен китерсәгез, аны, үзегезгә караганда да, җәһәннәмгә икеләтә лаеклы итәсез.

---

* 23:14 Кайбер кулъязмаларда 14 нче аять тә бар: «Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Сез монафикълар! Тол хатыннарның йортларын үзегезгә аласыз һәм, кешеләр күрсен дип, озак итеп дога кыласыз. Болар өчен тагын да катырак хөкемгә тартылачаксыз».

16 Кайгы сезгә, сукыр юлбашчылар! Сез: «Аллаһы Йорты белән
ант иткәннең анты бернигә дә тормый, ә Аллаһы Йортының
алтыны белән ант итсә, ул аны үтәргә тиеш», – дип өйрәтәсез.
17 Сукыр ахмаклар! Кайсысы мөһимрәк: алтынмы әллә алтын-
ны изге итүче Аллаһы Йортымы? 18 Һәм тагын әйтәсез: «Кор-
бан китерү урыны белән ант иткәннең анты бернигә дә тормый,
ә корбан китерү урынындагы бүләк белән ант итсә, ул аны
үтәргә тиеш». 19 Сукырлар! Кайсысы мөһимрәк: бүләкме, әллә
бүләкне изге итүче корбан китерү урынымы? 20 Шуңа күрә, кор-
бан китерү урыны белән ант итүче кеше аның белән дә, аның
өстендәге бөтен нәрсә белән дә ант иткән була. 21 Һәм Аллаһы
Йорты белән ант итүче кеше аның белән дә, аның эчендә
Яшәүче белән дә ант иткән була. 22 Күк белән ант иткән кеше
Аллаһы тәхете белән һәм анда Утыручы белән ант иткән була.

23 Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Монафикълар!
Сез бөтнекнең, укропның, ак әниснең уннан бер өлешен бирә-
сез, ә канундагы иң мөһим нәрсәне: гаделлекне, шәфкатьлекне
һәм тугрылыкны читтә калдыргансыз. Менә боларны үтәргә һәм
канунның калган өлешләрен дә онытмаска кирәк иде. 24 Сукыр
юлбашчылар! Сез черкине сөзеп аласыз, ә дөяне йотасыз!

25 Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Монафикълар!
Касәләрнең һәм савытларның тышкы ягын чистартасыз, ә эче
исә урлашу һәм комсызлык белән тулы. 26 Сукыр фарисей! Элек
касәләрнең эчен чистарт, шуннан соң аның тышы да чиста
булыр!

27 Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Монафикълар!
Сез агартылган төрбәләр кебек: тыштан алар матур булып кү-
ренәләр, ә эчләре исә мәет сөякләре һәм төрле шакшылык бе-
лән тулы! 28 Сез дә шулай ук: тыштан кешеләргә тәкъва булып
күренәсез, ә эчегез тулы икейөзлелек һәм канунсызлык.

29 Кайгы сезгә, канунчылар һәм фарисейләр! Монафикълар!
Сез пәйгамбәрләр өчен төрбәләр төзисез һәм тәкъваларның
кабер һәйкәлләрен бизисез. 30 Сез: «Ата-бабаларыбыз чорында
яшәгән булсак, алар белән бергә пәйгамбәрләрнең канын түгү-
дә катнашмаган булыр идек», – дисез. 31 Шулай итеп, үзегезгә
каршы үзегез шаһитлек итәсез: сез – пәйгамбәрләрне үтерүче
ата-бабаларыгызның уллары. 32 Шулай ата-бабаларыгыз башла-
ганны тәмамлагыз. 33 Сез – еланнар һәм елан токымы! Сез хө-
кемнән һәм җәһәннәмнән ничек качарга уйлыйсыз? 34 Шуңа
күрә Мин сезгә пәйгамбәрләрне, акыл ияләрен һәм остазларны
җибәрәм. Берәүләрен сез үтерерсез, хачка кадакларсыз, башка-
ларын гыйбадәтханәләрдә камчылатып, шәһәрдән шәһәргә
куарсыз. 35 Шулай итеп, җирдә түгелгән бөтен тәкъваларның

каны сезнең башка төшәчәк: тәкъва Һабил канынннан алып,
корбан китерү урыны белән Изге йорт арасында сез үтергән
Берехия улы Зәкәрия канына кадәр. 36 Сезгә хак сүз әйтәм:
боларның һәммәсе шушы буын кешеләренә төшәчәк!
37 Иерусалим! Пәйгамбәрләрне үтерүче һәм үзеңә җибәрел-
гәннәрне ташлар атып үтерүче Иерусалим! Кош үзенең балала-
рын канаты астына җыйган кебек, Мин дә синең кешеләреңне
ничә тапкыр шулай бергә җыярга теләдем, әмма сез теләмәде-
гез! 38 Инде тыңлагыз: сезнең Изге йортыгыз ташландык хәлдә
калдырылыр. 39 Чөнки сезгә әйтәм: «Раббы исеме белән Килүче
мөбарәк!» – дип сез әйтәчәк вакыт җитми торып, Мине күр-
мәссез!

Аллаһы Йортының җимерелүе

24 1 Гайсә Аллаһы Йортыннан чыгып киткәндә, Аның
игътибарын Аллаһы Йортының биналарына юнәлтер
өчен, янына шәкертләре килделәр.
2 Ә Гайсә:
– Боларның һәммәсен да күрәсезме? – диде. – Шуны белегез:
монда таш өстендә таш калмаячак, барысы да җимереләчәк!

Ахыр заман билгеләре

3 Ул Үзе генә Зәйтүн тавында утырганда, янына шәкертләре
килде.
– Бу кайчан булыр икән, безгә әйтче. Без Синең килүеңне
һәм бу дөньяның бетәчәген нинди билге аша беләчәкбез? –
дип сорадылар алар.
4 Гайсә җавап бирде:
– Сак булыгыз, сезне алдамасыннар! 5 Чөнки күпләр, Минем
исемем белән килеп: «Мин – Мәсих», – дип әйтерләр һәм
күпләрне алдарлар. 6 Сез якындагы сугышлар тавышын һәм ерак-
тагы сугышлар хакында хәбәрләр ишетерсез – карагыз, курык-
магыз! Шулай булырга тиеш. Әмма бу әле ахыры түгел. 7 Халык
халыкка һәм патшалык патшалыкка каршы чыгар, урыны-уры-
ны белән ачлык һәм җир тетрәүләр булыр, 8 әмма боларның
барысы – тулгак тоту газапларының башлануы гына әле.
9 Шушы вакытта сезне газаплауга бирерләр һәм үлемгә тар-
тырлар, бөтен халыклар да Минем өчен сезне нәфрәт итәр.
10 Шул вакытта күпләр иманнан ваз кичәр, бер-берене хыянәт
итәр һәм бер-берсен нәфрәт итәр. 11 Һәм күп ялган пәйгам-
бәрләр килеп, күпләрне алдар. 12 Явызлык көчәйгәнлектән,
күпләрнең мәхәббәте суыныр. 13 Әмма ахырга тикле чыдаган
кеше котылыр. 14 Барча халыклар да ишетсен өчен, Патшалык

хакындагы бу Яхшы хәбәрне бөтен җиһанда таратырлар. Менә
шуннан соң ахыры килер.
15 Шуңа күрә, сез Данил пәйгамбәр язган «ташландык хәлдә
калдыручы чирканыч нәрсәнең» изге урында торуын күргәч (бу
сүзләрне укыган кеше аңласын), 16 Яһүдия җирендә булганнар
тауларга качсыннар, 17 өй түбәсендә булганнар әйберләрен
алырга дип, өйгә төшеп тормасын, 18 кырда булганнар исә өс
киеме артыннан өенә кайтмасын. 19 Ул көннәрдә йөкле хатын-
нарга һәм бала имезүчеләргә кайгы! 20 Качуыгыз кышка һәм
шимбә көненә туры килмәсен иде дип, дога кылыгыз. 21 Чөнки,
ул вакытта, дөнья яратылганнан бирле бүгенге көнгә кадәр
булмаган һәм булмаячак зур афәт килер. 22 Әгәр ул көннәр
кыскартылмаса, һичкем исән кала алмас иде. Әмма сайланган-
нар хакына ул көннәр кыскартылачак.
23 Әгәр сезгә шул вакытта: «Кара, Мәсих менә монда!» яки
«Ул тегендә!» – дип әйтсәләр, ышанмагыз. 24 Чөнки ялган мә-
сихләр һәм ялган пәйгамбәрләр килерләр, әгәр килеп чыкса,
хәтта сайланганнарны да алдау өчен, искиткеч галәмәтләр һәм
могҗизалар күрсәтерләр. 25 Менә Мин сезгә барысы хакында
алдан әйттем.
26 Шулай итеп, әгәр: «Кара, Ул чүлдә», – дисәләр, анда барма-
гыз яки: «Менә Ул эчке бүлмәләрдә», – дисәләр, ышанмагыз.
27 Чөнки Адәм Улының килүе күкне көнчыгыштан көнбатышка
кадәр яшен ярып үткән кебек булыр. 28 Кайда мәет булса, үләк-
сә кошлары шунда җыелыр.
29 Һәм шунда ук, ул көннәрдәге афәттән соң,
«Кояш каралыр, ай яктыртмас,
Күкләрдән йолдызлар коелыр һәм
Күк кодрәтләре селкетелер».
30 Шуннан соң күктә Адәм Улының билгесе күренер һәм,
Аның күк болытлары өстендә кодрәт һәм балкып торган бөек
дан белән килүен күреп, җирнең бөтен халыклары кычкырып,
бик нык кайгырырлар. 31 Адәм Улы Үзенең фәрештәләрен көч-
ле быргы тавышы белән җибәрер. Һәм алар җирнең дүрт поч-
магыннан, дөньяның бер читеннән алып икенче читенә кадәр,
Аның сайланганнарын җыярлар.
32 Инҗир агачыннан гыйбрәт алыгыз. Аның ботаклары бөре-
ләнеп, яфрак ярган чакта, сез тиздән җәйнең җитәчәген белә-
сез. 33 Шулай ук, сез дә боларның һәммәсен күргәндә, шуны
белерсез: ул вакыт якын, инде ишек төбендә. 34 Сезгә хак сүз
әйтәм: бу буын алышынырга өлгермәс, болар һәммәсе дә гамәл-
гә ашыр. 35 Күк һәм җир юкка чыгачак, әмма Минем сүзләрем
һичкайчан юкка чыкмаячак.

Көне һәм сәгате билгесез

36 Ул көннең һәм сәгатьнең кайчан булуы хакында һичкем
белми: күктәге фәрештәләр дә, Угыл да. Бу турыда бары тик
Ата гына белә. 37 Нух көннәрендә ничек булган булса, Адәм
Улы килгән вакытта да шулай булачак. 38 Чөнки ул көннәрдә
кешеләр, туфан килгәнче, ашаганнар, эчкәннәр, өйләнгәннәр
һәм кияүгә чыкканнар. Нух көймәгә кергән көнгә кадәр шулай
булган. 39 Туфан килеп, барын да агызып киткәнгә кадәр, алар
төшенмәгәннәр. Адәм Улы килгән вакытта да нәкъ шулай
булачак. 40 Ул вакытта кырда ике кеше булыр: берсе алыныр,
икенчесе калдырылыр. 41 Бер кул тегермәнендә тартучы ике
хатынның берсе алыныр, икенчесе калдырылыр.

42 Шуңа күрә, уяу булыгыз! Раббыгыз кайсы көндә киләчәген
сез белмисез бит. 43 Шуны аңлагыз: йорт хуҗасы каракның төн-
лә белән кайсы сәгатьтә киләсен белсә, ул йокламаган булыр
иде һәм аңа үз йортына керергә ирек бирмәгән булыр иде.
44 Шуңа күрә, сез дә әзер булыгыз: Адәм Улы сез көтмәгән сә-
гатьтә киләчәк.

45 Шулай итеп, ышанычлы һәм акыллы хезмәтче нинди була
соң? Ризыкны үз вакытында өләшү өчен, аны хуҗасы барлык
хезмәтчеләре өстеннән куйган. 46 Хуҗасы кайткач, аның шулай
эшләвен күрсә, менә шул хезмәтче сәгадәтле. 47 Сезгә хак сүз
әйтәм: хуҗасы аны бөтен милке өстеннән башлык итеп куяр.
48 Ләкин ул хезмәтче начар булса һәм: «Хуҗам тиз генә кайтмас
әле», – дип уйлап, 49 башка хезмәтчеләрне кыйный башласа, ә
үзе эчкечеләр белән ашап-эчә башласа, 50 хуҗасы ул көтмәгән
көндә һәм уйламаган сәгатьтә кайтып керер дә 51 аны җәзага
тартыр һәм монафикълар белән бер язмышка дучар итәр: анда
елау һәм теш шыкырдату булыр.

Ун кыз хакында гыйбрәтле хикәя

25 1 Күкләр Патшалыгы ул вакытта менә нәрсәгә охшар.
Күз алдыгызга китерегез: ун кыз, кулларына яктырт-
кычлар алып, кияү каршыларга чыккан. 2 Аларның
бишесе – ахмак, ә бишесе исә акыллы булган. 3 Ахмаклары
яктырткычларын алганнар, ә үзләре белән май алмаганнар.
4 Акыллылары исә, яктырткычлар белән бергә чүлмәкләрдә май
да алганнар. 5 Кияү тоткарланганлыктан, кызлар йокымсырый
башлаган һәм йоклап киткәннәр.

6 Төн уртасында: «Кияү килә, аны каршыларга чыгыгыз!» –
дип кычкырган тавыш ишетелгән. 7 Шул вакытта бөтен кызлар
уянып китеп, яктырткычлары яхшырак янсын өчен, аларны

рәтләгәннәр. [8] Ахмаклары акыллыларга: «Безнең яктырткыч-
ларыбыз сүнә, безгә май бирегезче», – дип әйткәннәр. [9] Ә
акыллылары: «Юк, безнең май бөтенебезгә дә җитмәс. Алай
булмасын өчен, сатучыларга барып, май сатып алыгыз», – ди-
гәннәр.

[10] Әмма алар сатып алырга дип киткән арада, кияү килеп
җиткән. Кияүне каршылау өчен барын да әзерләп куйган
кызлар аның белән бергә туй мәҗлесенә киткәннәр, һәм алар
артыннан ишек ябылган.

[11] Аннан соң калган кызлар да килгәннәр. «Әфәнде, безгә
ач!» – дип әйткәннәр алар. [12] Ләкин ул: «Хак сүз сезгә әйтәм:
мин сезне белмим», – дип җавап кайтарган.

[13] Шуңа күрә уяу булыгыз: сез бит көнен дә, сәгатен дә бел-
мисез, – диде Гайсә.

Хезмәтчеләргә бирелгән акчалар турында гыйбрәтле хикәя

[14] – Чөнки ул менә моңа охшаш булыр: бер кеше, чит илләр-
гә киткәндә, хезмәтчеләрен чакырып алып, аларга үзенең мил-
кен ышанып калдырган. [15] Һәркайсына сәләтенә карап: берсенә
ул биш талант, икенчесенә ике талант һәм өченчесенә бер та-
лант күләмендә акча калдырган. Ә үзе китеп барган. [16] Биш
талант алганы, шунда ук эшкә керешеп, тагын биш талант ка-
занган. [17] Ике талант алганы да, шулай ук, тагын ике талант
казанган. [18] Ә бер талант алганы исә, китеп, хуҗасының акча-
ларын яшереп җиргә күмеп куйган.

[19] Күп вакыт үткәннән соң, хезмәтчеләрнең хуҗалары әйлә-
неп кайткан һәм алардан хисаплашуларын таләп иткән. [20] Биш
талант алганы тагын бишне китергән. «Хуҗам, – дигән ул, –
син миңа биш талант бирдең. Кара, мин тагын бишне эшләп
таптым». [21] Хуҗасы аңа әйткән: «Яхшы эшләгәнсең, син – яхшы
һәм тугры хезмәтче. Кечкенә эштә син тугры булдың, мин сиңа
зурысын йөкләрмен. Килеп, минем шатлыгымны уртаклаш».

[22] Ике талант алганы да килгән һәм әйткән: «Хуҗам, син
миңа ике талант бирдең. Менә, мин тагын ике талант эшләп
таптым». [23] Хуҗасы аңа әйткән: «Яхшы эшләгәнсең, син – ях-
шы һәм тугры хезмәтче. Кечкенә эштә син тугры булдың,
мин сиңа зурысын йөкләрмен. Килеп, минем шатлыгымны
уртаклаш».

[24] Инде бер талант алганы килгән һәм әйткән: «Хуҗам, мин
синең каты бәгырьле кеше икәнеңне белдем: үзең чәчмәгән
җирдә урасың, утыртмаган җирдә җыясың. [25] Мин синнән ку-
рыктым һәм акчаңны җиргә күмдем. Менә алар, ал үзеңнең ак-
чаларыңны».

26 Ә хуҗасы җавап кайтарган: «Яраксыз һәм ялкау хезмәтче!
Үзем чәчмәгән җирдә уруымны, утыртмаган җирдә җыюымны
белдең! 27 Шуңа күрә сиңа минем акчаларымны әйләнешкә
кертергә кирәк иде – мин әйләнеп кайткач, үземнекен табышы
белән алган булыр идем. 28 Шулай итеп, аннан бер талантны
алыгыз да ун таланты булганга бирегез. 29 Чөнки кемнең бар,
аңа тагын бирелер, һәм аның артыгы белән булыр, ә кемнең
юк, аның булган нәрсәсе дә тартып алыныр. 30 Ә бу булдыксыз
хезмәтчене тышкы караңгылыкка чыгарып ташлагыз: анда елау
һәм теш шыкырдату булыр».

Булачак хөкем

31 Адәм Улы Үзенең даны белән һәм Үзенең барлык фәреш-
тәләре белән килгәч, шөһрәтле тәхетенә утырачак. 32 Һәм Аның
каршына барча халыклар китереләчәк. Ул, көтүче сарыкларны
кәҗәләрдән аерган кебек, кешеләрне икегә аерачак. 33 Сарык-
ларны Үзенең уң ягына, ә кәҗәләрне исә сул ягына бастырыр.

34 Шунда уң ягында торучыларга Патша: «Килегез, Минем
Атамнан фатиха алганнар! Дөнья яратылган көннән бирле сез-
нең өчен әзерләп куелган патшалыкны мирас итеп алыгыз.
35 Чөнки ач идем, сез Мине ашаттыгыз; сусаган идем, сез Мине
эчерттегез; Мин – чит илдән килдем, сез Мине өегездә кабул
иттегез; 36 ялангач идем, сез Мине киендердегез; авырган идем,
сез Мине кайгырттыгыз; төрмәдә идем, сез Минем яныма кил-
дегез», – дип әйтер.

37 Шунда тәкъвалар: «Раббыбыз! Синең ач булуыңны күреп,
без кайчан ашаттык; сусаганыңны күреп, кайчан эчерттек?
38 Синең чит илдән килгәнеңне күреп, кайчан сыеныр урын
бирдек; ялангач булуыңны күреп, кайчан киендердек? 39 Авыр-
ганыңны һәм төрмәдә утырганыңны күреп, кайчан Синең яны-
ңа бардык?» – дип сорарлар. 40 Һәм Патша аларга җавабында:
«Сезгә хак сүз әйтәм: Минем кечкенә туганнарымның берсенә
нәрсә генә эшләгән булсагыз да, Миңа эшләгән буласыз», –
дип әйтер.

41 Аннан соң Ул Үзенең сул ягында торучыларга әйтер: «Ки-
тегез Минем янымнан, ләгънәт төшкәннәр! Иблискә һәм аның
фәрештәләренә билгеләп куелган мәңгелек утка барыгыз!
42 Чөнки Мин ач идем, сез ашатмадыгыз; сусаган идем, сез
эчертмәдегез; 43 чит илдән килгән идем, сез Мине өегездә кабул
итмәдегез; ялангач идем, сез Мине киендермәдегез; авыру ча-
гымда һәм төрмәдә утырганда сез яныма килмәдегез».

44 Шунда тегеләре дә: «Раббыбыз! Кайчан без Синең ач бу-
луыңны, сусавыңны, чит илдән килгәнеңне, ялангач, авыру

булуыңны, төрмәдә утыруыңны күреп, Сиңа ярдәм итмәдек?» –
дип сорарлар. 45 Һәм шул чакта Ул: «Сезгә хак сүз әйтәм: бу
кечкенә туганнарымның берсенә эшләмәгән нәрсәне Миңа да
эшләмәдегез».
46 Һәм алар мәңгелек җәзага, ә тәкъвалар мәңгелек тормышка
барачак.

Гайсәне үтерү нияте

26 1 Гайсә бу сүзләрен тәмамлагач, шәкертләренә әйтте:
2 – Ике көннән Коткарылу бәйрәме буласын сез беләсез. Ул көннәрдә Адәм Улын хачка кадакларга тапшырачаклар.
3 Шул вакытта баш руханилар һәм Исраил халкының аксакаллары Кәяфәс исемле иң баш руханиның сараенда җыелдылар
4 һәм Гайсәне хәйлә белән кулга алып үтерергә сүз куештылар.
5 – Ләкин, халык арасында фетнә килеп чыкмасын өчен, бәйрәм вакытында булмасын, – диделәр алар.

Гайсәне Бәйтәниядә майлау

6 Гайсә Бәйтәниядә махаулы Шимунның өендә иде. 7 Ул анда
ашаган вакытта, Аның янына бик кыйммәтле хуш исле май салынган алебастр* савыт тотып бер хатын килде һәм майны Гайсәнең башына койды. 8 Ә моны күргән шәкертләре ачуланып:
– Хуш исле майны нигә алай әрәм итәргә? – диделәр. – 9 Ул
майны зур бәягә сатып, акчасын фәкыйрьләргә өләшергә була иде бит!
10 Әмма шәкертләренең канәгатьсезлеген белгән Гайсә:
– Ник сез бу хатынга сүз әйтәсез? Минем өчен ул яхшы эш
эшләде. 11 Фәкыйрьләр сезнең белән һәрвакыт булалар, ә Мин
исә сезнең белән һәрвакыт булмам. 12 Ул хатын Минем тәнемә
май коеп, Мине күмәргә әзерләде. 13 Сезгә хак сүз әйтәм: бу
Яхшы хәбәр дөньяның кайсы гына почмагында таратылмасын, бу хатынны искә алып, аның нәрсә эшләгәне хакында сөйләячәкләр, – диде.

Яһүднең Гайсәгә хыянәт итүе

14 Шуннан соң, унике шәкертнең берсе, Яһүд Искариот исемлесе, баш руханилар янына барып:
15 – Әгәр сезгә Гайсәне тапшырсам, миңа нәрсә бирерсез? – диде.

---

* 26:7 *Алебастр* – чүлмәкләр ясаганда кулланылган аксыл көрән төстәге йомшак таш.

Алар аңа утыз көмеш тәңкә санап бирделәр. 16 Шушы вакыттан алып, ул Гайсәне аларның кулларына тапшыру өчен уңай вакыт эзли башлады.

Коткарылу бәйрәме ашы

17 Төче күмәч бәйрәменең беренче көнендә үк шәкертләре Гайсә янына килеп:

– Коткарылу бәйрәме ашын Синең өчен кайда әзерләвебезне телисең? – дип сорадылар.

18 Гайсә аларга шәһәрдәге бер кешегә барып, аңа: «Безнең Остазыбыз: „Минем билгеләгән сәгатем якынлашты. Үземнең шәкертләрем белән Коткарылу бәйрәме ашын синдә ашармын“», – дип әйтергә кушты.

19 Шәкертләре Гайсә кушканны үтәделәр һәм Коткарылу бәйрәме ашын әзерләделәр.

20 Кич җиткәч, Гайсә унике шәкерте белән бергә өстәл артына утырды. 21 Алар ашап утырган чакта Гайсә:

– Мин сезгә хак сүз әйтәм: сезнең берегез Миңа хыянәт итәчәк, – диде.

22 Алар, хафага төшеп, берсе артыннан берсе:

– Раббым, мин түгелдер бит? – дип сорый башладылар.

23 Ә Ул аларга әйтте:

– Минем белән бергә бер савытта икмәк манучы кеше Миңа хыянәт итәчәк. 24 Изге язмада язылганча, Адәм Улы китә. Әмма Адәм Улына хыянәт итүче кешегә кайгы! Ул кеше бөтенләй дә тумаган булса, Аның өчен яхшырак булыр иде!

25 Шуннан соң, хыянәт итәчәк Яһүд Аннан:

– Остаз, мин түгелдер бит? – дип сорады.

– Моны син үзең әйттең! – дип җавап бирде Гайсә.

26 Алар ашаган чакта Гайсә, икмәк алып, шөкрана итте һәм аны, сындырып, шәкертләренә бирде.

– Алып ашагыз, бу – Минем тәнем, – диде Ул.

27 Һәм, касәне алып, шөкрана итте һәм аны аларга бирде.

28 – Шуңардан эчегез. Барыгыз да эчегез. Бу – гөнаһлар кичерелсен өчен, күпләр өчен түгелә торган Минем каным. Ул – Аллаһы килешүен раслый торган кан. 29 Мин сезгә әйтәм: бүгеннән алып, Атам Патшалыгында сезнең белән бергә яңа шәраб эчәчәк көн җитми торып, Мин йөзем җимеше шәрабын эчмәячәкмен, – диде Гайсә.

30 Мәдхия җырлаганнан соң алар Зәйтүн тавына киттеләр.

Гайсә Петернең ваз кичәчәген алдан әйтә

31 Шунда Гайсә аларга:

– Изге язмада:

«Көтүчене һәлак итәрмен
һәм сарыклар таралышырлар», –
дип язылганча, сез барыгыз да бу төндә Минем аркада ышаны-
чыгызны югалтачаксыз. 32 Әмма, Мине терелтеп торгызылганнан
соң, Мин Гәлиләягә сездән алда барырмын, – дип әйтте.
33 Петер исә:
– Синең аркада барысы да ышанычларын югалтсалар да, мин һичкайчан югалтмам! – дип каршы төште.
34 Ләкин Гайсә аңа әйтте:
– Сиңа хак сүз әйтәм: бу төнне, әтәч кычкырганчы, син Миннән өч тапкыр ваз кичәчәксең.
35 – Синең белән үләргә туры килсә дә, мин Синнән һич-
кайчан ваз кичмәячәкмен! – диде Петер. Башка шәкертләре дә
шулай диделәр.

Гайсә Гетсимәни бакчасында дога кыла

36 Шуннан соң Гайсә шәкертләре белән Гетсимәни дип аталган урынга китте. Килеп җиткәч, Ул шәкертләренә әйтте:
– Мин анда барып дога кылыйм. Сез монда утырып торыгыз.
37 Ул Үзе белән Петерне һәм Зебедәйнең ике улын алды. Гай-
сәне авыр кичерешләр һәм җан сыкрануы били башлады. 38 Ул
аларга:
– Минем җаным чиктән тыш газап кичерә, монда көтегез һәм Минем белән бергә уяу булыгыз! – диде.
39 Ул читкәрәк китте һәм җиргә йөзтүбән капланып дога кылды:
– Атам! Әгәр мөмкин булса, Мине бу газаплар касәсеннән арындырчы! Хәер, Мин теләгәнчә түгел, ә Син теләгәнчә булсын.
40 Гайсә шәкертләре янына әйләнеп килгәндә, алар йоклый иде.
– Ничек сез Минем белән бергә бер сәгать тә йокламыйча
түзә алмадыгыз? – диде Ул Петергә. – 41 Уяу булыгыз, вәсвәсә-
гә дучар булмас өчен, дога кылыгыз. Рух көчле, ә тән хәлсез!
42 Гайсә тагын, икенче тапкыр читкә китеп, дога кылды:
– Атам, Миңа бу касәне эчмичә үткәрергә мөмкин булмаса, Синең ихтыярың буенча булсын!
43 Әйләнеп килгәч, аларның тагын йоклауларын күрде:
аларның күзләрен йокы баскан иде. 44 Аларны калдырып, Гайсә
тагын читкәрәк китте һәм өченче тапкыр шул ук сүзләрне
әйтеп дога кылды. 45 Шуннан соң, шәкертләре янына әйләнеп
килеп, аларга:

– Сез һаман йоклыйсызмы, ял итәсезме? Менә Адәм Улы
гөнаһлылар кулына тапшырылачак вакыт җитте. 46 Торыгыз,
киттек! Карагыз, Миңа хыянәт итүче килә, – дип әйтте.

Гайсәне кулга алу

47 Гайсә әле әйтеп тә бетермәде, унике шәкертенең берсе –
Яһүд килеп чыкты. Аның белән баш руханилар һәм ак-
сакаллар җибәргән күпсанлы халык төркеме кылычлар һәм
чукмарлар күтәреп килделәр. 48 Хыянәтче: «Мин кемне үпсәм,
шул Гайсә булыр. Аны кулга алыгыз», – дип алар белән алдан
ук сүз куешкан иде.
49 Яһүд шунда ук Гайсә янына килде.

– Исәнме, Остаз! – диде ул һәм Гайсәне үбеп алды.

50 Әмма Гайсә аңа әйтте:

– Син нәрсә өчен килгән булсаң, шуны эшлә, дустым!

Шуннан соң Яһүд белән булган кешеләр алга чыктылар һәм
Гайсәне кулга алып, сак астына куйдылар. 51 Гайсә белән бул-
ганнарның берсе, кулын сузып, кылычын чыгарды һәм, иң баш
рухани хезмәтчесенә селтәнеп, аның колагын чабып өзде.
52 Шунда Гайсә аңа:

– Кылычыңны кынына тыгып куй! Кылыч алучы һәркем
кылычтан һәлак булыр! 53 Әллә Мин Атама мөрәҗәгать итә ал-
мыйм, дип уйлыйсыңмы? Ул шунда ук Миңа унике гаскәрдән*
дә артыграк фәрештәләрен җибәргән булыр иде! 54 Әмма Изге
язмаларда болар булырга тиеш дип язылганнар ничек гамәлгә
ашсын? – дип әйтте.

55 Шуннан соң Гайсә халык төркеменә әйтте:

– Юлбасар тотарга чыккан кебек, сез Мине тотарга кылыч-
лар һәм чукмарлар күтәреп килгәнсез! Мин һәркөнне Аллаһы
Йортында утырып өйрәттем, һәм сез Мине кулга алмадыгыз.
56 Әмма болар һәммәсе пәйгамбәрләрнең язганнары гамәлгә
ашсын өчен булды.

Шуннан соң барлык шәкертләре Аны калдырып, качып кит-
теләр.

Гайсә Югары киңәшмә каршында

57 Гайсәне кулга алган кешеләр Аны иң баш рухани Кәяфәс
янына китерделәр. Анда канунчылар һәм аксакаллар җыелган
иде инде. 58 Ә Петер исә, арттарак калып, иң баш руханиның
ишегалдына кадәр Гайсә артыннан барды һәм, эчкә кереп,

---

* 26:53 *Гаскәр* – грекча «легион» – римлыларның 6000 сугышчыдан
торган иң зур хәрби төркеме.

боларның һәммәсенең нәрсә белән бетүен күрергә теләп,
сакчылар белән бергә утырды. 59 Ә баш руханилар һәм бөтен
Югары киңәшмә, Гайсәне үтертү өчен, Аңа каршы ялган
шаһитлек табарга тырыштылар. 60 Әмма күп ялган шаһитләр
килеп ялганласалар да, бернинди гаеп таба алмадылар. Ниһа-
ять, шаһитлек күрсәтеп, ике кеше чыкты. 61 Алар:

– Бу кеше: «Мин Аллаһы Йортын җимереп, өч көн эчендә яңадан төзи алам», – дип әйтте, – диделәр.

62 Иң баш рухани торып, Гайсәгә:

– Боларның гаепләүләренә берничек тә җавап кайтармыйсыңмы? – дип әйтте.

63 Әмма Гайсә эндәшмәде. Шуннан соң иң баш рухани Аңа:

– Сине тере Аллаһы исеме белән әйтергә өндимен, әйт безгә: Син – Мәсих, Аллаһы Улымы? – диде.

64 Гайсә аңа:

– Моны син үзең әйттең. Хәтта Мин сезгә әйтәм: Адәм Улының Кодрәт Иясенең уң ягында утыруын һәм күк болытлары өстендә килүен күрерсез, – дип әйтте.

65 Шунда иң баш рухани, өс киемнәрен ертып:

– Көферләнү бу! Нигә безгә тагын шаһитләр кирәк? Хәзер
генә үзегез көфер сүзләрне ишеттегез! 66 Сез нинди карар чыга-
расыз? – диде.

– Ул гаепле һәм үләргә тиеш, – дип җавап бирделәр калганнар.

67 Шуннан соң алар Гайсәнең битенә төкерделәр һәм кыйнадылар; башкалар суктылар һәм:

68 – Әй, Мәсих, пәйгамбәрлек итеп әйт безгә: Сиңа кем сукты? – диделәр.

Петернең Гайсәдән ваз кичүе

69 Петер исә тышта, ишегалдында утыра иде. Аның янына хезмәтче кыз килде.

– Син дә бит гәлиләяле Гайсә белән булдың, – диде ул.

70 Әмма Петер, аларның барысы алдында ваз кичеп:

– Мин синең нәрсә хакында сөйләвеңне белмим, – диде.

71 Ул капка янына килгәч, аны икенче хезмәтче кыз күреп, анда торучыларга:

– Менә бу кеше дә насаралы Гайсә белән булган, – дип әйтте.

72 Петер тагын, ант итеп, ваз кичте:

– Мин ул Кешене белмим!

73 Бераздан анда торучы кешеләр аның янына килделәр.

– Син чыннан да аларның берсе бит. Чөнки ничек сөйләшүеңнән беленеп тора, – диделәр алар.

74 Петер ялганламавын тагын ант итеп әйтте:
– Мин ул Кешене белмим! Әгәр сүзләрем дөрес булмаса,
мине каһәр суксын!
Нәкъ шул вакыт әтәч кычкырды. 75 Гайсәнең: «Әтәч кычкыр-
ганчы, син Миннән өч тапкыр ваз кичәчәксең», – дип әйткән
сүзләре Петернең исенә төште. Һәм ул, урам якка чыгып, бик
каты елады.

Яһүднең үлеме

27 1 Иртән иртүк, барлык баш руханилар һәм халык акса-
каллары, киңәшләшеп, Гайсәне ничек үтерү турында
сүз куештылар. 2 Аны бәйләп, идарәче Пилатка алып
барып тапшырдылар.
3 Гайсәгә хыянәт иткән Яһүд, Аның үлемгә тартылганын бел-
гәч, эшләгән эшенә үкенеп, баш руханиларга һәм аксакалларга
утыз көмеш тәңкәне кайтарып бирде һәм:
4 – Гөнаһ кылдым мин, гөнаһсызга хыянәт иттем, – диде.
– Безгә ни, ул – синең эшең, – дип җавап бирделәр тегеләр.
5 Һәм ул тәңкәләрне Аллаһы Йортында атып бәрде дә, китеп,
асылынды.
6 Баш руханилар тәңкәләрне алдылар һәм:
– Боларны сәдака сандыгына салу канунсыз: бу – канлы
тәңкәләр, – диделәр.
7 Алар, киңәшләшеп, бу тәңкәләргә, үлгән чит ил кешеләрен
күмәр өчен, чүлмәкче җирен сатып алырга, дигән карар чыгар-
дылар. 8 Шуңа күрә бу җир Кан җире дип атала башлады һәм
хәзерге көнгә кадәр шулай атала. 9 Шул вакытта Иремия пәй-
гамбәр аша әйтелгән сүзләр гамәлгә ашты: «Алар Исраил хал-
кы тарафыннан Аның өчен билгеләнгән бәяне – утыз көмеш
тәңкәне – алдылар, 10 һәм, Раббы миңа кушканча, ул акча бе-
лән чүлмәкче җирен сатып алдылар».

Гайсә Пилат алдында

11 Гайсә идарәче каршына бастырылды.
– Син яһүдләр Патшасымы? – дип сорады Аннан Пилат.
– Моны син үзең әйтәсең, – дип җавап бирде Гайсә.
12 Баш руханилар һәм аксакаллар Аны гаепли башлагач, Ул
аларга җавап бирмәде.
13 Шуннан соң Пилат:
– Үзеңә каршы шулкадәр күп гаепләүләрне ишетмисеңме
әллә Син? – дип сорады.
14 Әмма Гайсә җавап итеп бер сүз дә әйтмәде, моның белән
Ул идарәчене бик нык гаҗәпләндерде.

[15] Гадәттәгечә, идарәче, бәйрәм уңае белән, халык сораган
бер тоткынны азат итә торган иде. [16] Ул вакытта даны киң та-
ралган Бараб исемле бер тоткын бар иде. [17] Шуңа күрә, халык
җыелгач, Пилат алардан сорады:

– Кемне сезгә азат итүемне телисез: Барабнымы, әллә Мәсих дип аталган Гайсәнеме?

[18] Чөнки Пилат яһүд башлыкларының Гайсәне көнләшү ар-
касында тотып биргәннәрен белә иде. [19] Ул хөкем итү урынын-
да утырган чакта, аның хатыны аңа: «Бу тәкъва Кешегә каршы бернәрсә дә эшләмә! Бүген төшемдә Аның аркасында бик нык газапландым», – дип хәбәр иттерде.

[20] Ә баш руханилар һәм аксакаллар исә Барабны азат итүен,
ә Гайсәне җәзага тартуын таләп итәргә дип халыкны котырт-
тылар. [21] Идарәче халык төркеменнән:

– Сез кемне телисез? Сезгә икенең кайсысын азат итим? – дип сорады.

– Барабны, – дип җавап бирделәр алар.

[22] – Ә Мәсих дип аталган Гайсә белән нәрсә эшлим? – дип
сорады Пилат.

– Аны хачка кадакларга! – дип җавап бирде аларның барысы да.

[23] – Ул нинди начарлык эшләгән соң? – дип сорады ул.

– Аны хачка кадакларга! – дип тагын да көчлерәк тавыш белән кычкырды җыелган халык.

[24] Пилат бернәрсә дә эшли алмавын, хәтта чуалыш чыгу
мөмкинлеген күреп, су китерергә кушты һәм халык алдында
кулларын юды.

– Бу Кешенең үлемендә минем гаебем юк, моңа сез җаваплы! – диде ул.

[25] – Аның каны безнең һәм безнең балаларыбыз өстендә бул-
сын! – дип җавап бирде бөтен халык.

[26] Шунда Пилат аларга Барабны азат итте. Ә Гайсәне исә
камчылаткач хачка кадаклатырга тапшырды.

Гаскәриләрнең Гайсәне мәсхәрәләве

[27] Шуннан соң гаскәриләр Гайсәне идарәченең сараена*
алып киттеләр. Аларның бөтен гаскәре Гайсә тирәли җыелды.
[28] Алар Гайсәнең киемнәрен салдырып, Аңа җете кызыл төс-
тәге япанча кидерделәр, [29] чәнечкеле ботаклардан таҗ үреп,
Аның башына кидерделәр, уң кулына таяк тоттырдылар һәм
Аның каршында тез чүгеп: «Яшәсен яһүдләр Патшасы!» – дип

---

* 27:27 *Идарәченең сарае* – грек телендә «преториум».

мыскылладылар. 30 Аннары Гайсәгә төкерделәр, таяк алып,
аның белән башына сугып кыйнадылар. 31 Мәсхәрәләүләрен
тәмамлагач, алар Гайсәдән япанчаны салдырып, Аңа Үз киемнәрен кидерделәр һәм хачка кадакларга алып киттеләр.

Гайсәне хачка кадаклау

32 Алар, чыгып барганда, Күринидән булган Шимун исемле
бер кешене очраттылар. Аны Гайсәнең хачын күтәреп барырга
мәҗбүр иттеләр. 33 Гөлгетә, ягъни «Баш сөяге» дип аталган
урынга килеп җиткәч, 34 алар Гайсәгә үт катыш шәраб бирделәр. Әмма Ул, татып карагач, эчәргә теләмәде. 35 Гайсәне хачка
кадаклагач, алар, жирәбә салышып, Аның киемнәрен бүлештеләр 36 һәм Аны анда утырып сакладылар. 37 Гайсәнең баш өстенә Аның гаебен күрсәтүче «Бу – Гайсә, яһүдләр Патшасы»
дигән язма беркетеп куйдылар. 38 Шул вакытта Аның белән
бергә ике юлбасарны да кадакладылар: берсен Аның уң ягына,
берсен сул ягына. 39 Үтеп баручылар башларын чайкый-чайкый
Аны хурладылар.

40 – Син, Аллаһы Йортын җимерүче һәм аны өч көндә төзүче, Үзеңне коткар! Аллаһы Улы булсаң, төш хачтан! – диделәр алар.

41 Шулай ук, баш руханилар белән бергә, канунчылар һәм аксакаллар да Аны мыскылладылар:

42 – Башкаларны коткарды, ә Үзен коткара алмый! Ә Үзе Исраил Патшасы! Төшсен хачтан – шунда без Аңа ышанырбыз!
43 Ул Аллаһыга ышана һәм Үзен Аллаһы Улы дип атый. Әгәр Ул
Аллаһыга яраклы булса, ул чакта Аны Аллаһы коткарсын!

44 Аның белән бергә кадакланган юлбасарлар да Аны шундый ук сүзләр белән мәсхәрәләделәр.

Гайсәнең үлеме

45 Көн уртасында бөтен җир өстен караңгылык каплап алды,
һәм көндезге сәгать өчкә кадәр шулай булды. 46 Ә сәгать өчләр
тирәсендә Гайсә каты тавыш белән:

– Эли, Эли, лема сабахтани? – ягъни: «Әй, Аллаһым, әй, Аллаһым! Нигә Син Мине ташладың?» – дип кычкырды.

47 Анда торучыларның кайберләре, Аны ишетеп:

– Ильясны чакыра, – диделәр.

48 Шунда аларның берсе йөгереп килеп, губка кисәген шәраб
серкәсенә манчып, аны таякка элде һәм Гайсәгә эчәргә бирде.
49 Калган кешеләр аңа:

– Тукта! Әйдә карыйк: Ильяс Аны коткарырга килерме икән? – диделәр.

50 Ә Гайсә, тагын бер тапкыр көчле итеп кычкырып, җан
бирде.
51 Һәм менә, Аллаһы Йортындагы пәрдә өстән аска кадәр
урталай ертылды. Җир тетрәде, таш кыялар ярылдылар,
52 каберләр ачылып китеп, үлгән изгеләр арасыннан күбесе терелтеп торгызылдылар.
53 Бу изгеләр каберләрдән чыктылар, ә
Гайсә терелгәч, алар изге шәһәргә, Иерусалимга керделәр; һәм
күпләр аларны күрде.
54 Йөзбашы һәм аның белән Гайсәне саклаучы гаскәриләр,
җир тетрәүне һәм башка вакыйгаларны күреп, бик нык курыктылар.

– Ул чыннан да Аллаһы Улы булган икән, – диделәр.

55 Анда ерактан карап торучы күп хатыннар да бар иде (алар
Гайсәгә Гәлиләядән ияреп килгән һәм Аңа хезмәт иткән иделәр).
56 Алар арасында Магдалалы Мәрьям, Ягъкуб белән Йосыфның
анасы Мәрьям һәм Зебедәй улларының анасы бар иде.

Гайсәне кабергә салу

57 Кич белән, Ариматайдан булган Йосыф исемле бай кеше
килде; ул да Гайсәнең шәкерте иде.
58 Пилат янына килеп, ул
Гайсәнең гәүдәсен алырга рөхсәт сорады. Шунда Пилат Аның
гәүдәсен Йосыфка бирергә кушты.
59 Гәүдәне алып, Йосыф
аны чиста җитен тукымага төрде
60 һәм күптән түгел таш тауны
тишеп ясалган кабергә салды. Зур таш тәгәрәтеп алып килеп,
кабер авызын каплап куйды һәм китеп барды.
61 Ә Магдалалы
Мәрьям белән икенче Мәрьям исә, кабер каршында утыра
иделәр.

Кабер сакчылары

62 Икенче көнне – ул шимбә көн иде – Пилат янына баш руханилар һәм фарисейләр килделәр.
63 – Әфәнде, бу ялганчының исән чагында: «Мин өч көннән
соң терелтелеп торгызылачакмын», – дип әйткәнен хәтерлибез, – диделәр алар.
64 – Өченче көнгә кадәр каберне сакларга
әмер бир, югыйсә Аның шәкертләре килеп, гәүдәсен урлап
китүләре мөмкин. Ә соңыннан халыкка: «Ул үледән терелтеп
торгызылды», – дип әйтерләр. Һәм бу соңгы ялган беренчесеннән дә яманрак булыр.
65 – Сакчыларны алыгыз һәм, барып, белгәнегезчә каберне
саклагыз, – диде Пилат.
66 Алар, китеп, куркынычтан саклар өчен, кабер авызын
каплаган ташка мөһер сугып, каберне сакларга гаскәриләрен
куйдылар.

Гайсәнең үледән терелеп торуы

28 1 Шимбә көн үтеп, атнаның беренче көненең таңында
Магдалалы Мәрьям белән икенче Мәрьям каберне ка-
рарга бардылар. 2 Кинәт бик каты җир тетрәде, чөнки
Раббы фәрештәсе күктән төште һәм, кабер янына килеп, та-
шын аударып ташлады һәм шул таш өстенә утырды. 3 Аның
килүе яшендәй иде, ә киемнәре кар кебек ак иде. 4 Сакчылар
куркуларыннан калтырадылар һәм үле кебек катып калдылар.
5 Фәрештә исә хатыннарга әйтте:
– Курыкмагыз! Мин сезнең хачка кадакланган Гайсәне эзлә-
вегезне беләм. 6 Ул монда юк. Ул, әйткәненчә, үледән терелтеп
торгызылды. Килегез монда, Ул монда яткан иде, карагыз.
7 Тизрәк барып, шәкертләренә: «Гайсә үледән терелтеп торгы-
зылды! Ул сездән алда Гәлиләягә бара. Сез Аны шунда күрер-
сез», – дип әйтегез. Мин сезгә моны әйтер өчен килдем.
8 Хатыннар ашыгып кабер яныннан киттеләр; куркып һәм
бик нык шатланып, Аның шәкертләренә сөйләргә дип йөгер-
деләр. 9 Кинәт алар алдына Гайсә Үзе килеп чыкты.
– Иминлек сезгә! – диде Ул.
Алар Гайсә янына килеп, Аның аякларын кочаклап, Аның
алдында тезләнделәр. 10 Шунда:
– Курыкмагыз! – диде аларга Гайсә. – Барыгыз, Минем
шәкертләремә Гәлиләягә барырга кушыгыз. Алар Мине шунда
күрерләр.

Кабер сакчыларын җавапка тарту

11 Хатыннар киткәч, кайбер сакчылар, шәһәргә барып, баш
руханиларга булган бөтен хәлне сөйләп бирделәр. 12 Баш рухани-
лар аксакаллар белән җыелышып киңәшләшкәч, гаскәриләргә
күп итеп акча бирделәр 13 һәм аларга:
– «Без йоклаган вакытта Аның шәкертләре, төнлә килеп,
гәүдәсен урлап киткәннәр», – дип әйтегез. 14 Бу хәбәр идарәче-
гә барып җитсә, борчылмагыз, сезнең гаебегез юк, дип без аны
күндерә алырбыз, – диделәр.
15 Сакчылар акчаларны алып, ничек кушылган булса, шулай
эшләделәр. Бу хәбәр яһүдләр арасында хәзерге көнгә кадәр киң
таралды.

Гайсә шәкертләре нәрсә эшләргә тиешләр

16 Ә Аның унбер шәкерте исә Гәлиләягә, Гайсә барырга куш-
кан тауга китте. 17 Аны күреп, алар Аның каршында тез чүктеләр,
әмма кайберләре шикләнделәр. 18 Гайсә алар янына килеп:

– Күктә дә, җирдә дә бөтен хакимлек Миңа бирелде. [19] Шуңа
күрә, барыгыз һәм бөтен халыклар арасыннан Миңа шәкерт-
ләр булдырыгыз. Аларны Ата, Угыл һәм Изге Рух исеме белән
суга чумдырыгыз [20] һәм Мин сезгә кушканнарның барын да
үтәргә өйрәтегез. Һәм белегез: Мин, дөнья беткәнгә тикле,
һәрвакыт сезнең белән булам, – дип әйтте.